سبیل
الکل فی سبیل الحق
Sebil
herşey hak için

Sahibi ve Başyazarı: Kadir Mısıroğlu □ 5 Ağustos 1977
Siyasî, edebî, tarihi, ilmî haftalık gazete □ 19 Şaban 1397,
Vilâyet Han Kat: 3 Nu: 204 Cağaloğlu — İSTANBUL

SAYI: 84 / BEŞ LİRA / BİR DM.

MSP'nin dahil olması yüzünden Hükümete güven oyu verilmemesi için günlerdir her tahrike baş vuranların,

Hevesleri kursaklarında kaldı!..

Müslüman Türk Milleti'nin yeni hükümetten beklediği ilk icraat

OKUYUCU İLE HASBİHAL

Bir aziz misafir

Sevgili okuyucularımız!..

Gazeteniz SEBİL'in idârehânesi —tâbir câizse— bir tekke gibidir. Oraya içini dökmeye, yeni bir hız ve enerji almaya kimler gelmez ki... En gencinden, en yaşlısına kadar, yüreği İslâm adına hizmet vecd ve heyecanıyla dolu yüzlerce insan, daracık odalarımızı hergün akşama kadar doldurup boşaltırlar. Bunların çoğu, yazılanlarla iktifa etmeyip, hemen ekseriya «yazılamayan gerçekler»i kurcalarlar. Bu hususlarda çeşitli suâller sorarlar. Tabii böyleleri arasına bazan polislerin de karışacağı şüphesizdir. Ama bizim saklı neyimiz var ki... Ancak böyleleri daha ziyâde Başyazarımızla görüşmek isterler. Ne kadar rol yapmaya çalışsalar da hallerinde bir tedirginlik vardır. Bu gibi kimseleri tanımakta âdetâ ihtisas sâhibi olmuşuzdur.

Fakat aksine Başyazarımızın bâzan da gazetemiz idârehânesinde müstesnâ bir sevince vesile olan pek aziz misafirleri olur. Böyleleri geldiğinde odalarımızı sessizce şu haber dolaşır :

«— Gelsinler de ...Efendiyi tanısın, elini öpüp duâsını alsınlar...» denilir. Koşarak istenileni yaparız.

Bu hafta yine böyle bir aziz misâfir geldi: Mahmud Cevded Efendi... «Acaba kim bu zat?» diyorduk. Görüştükten sonra başyazarımız anlattı :

«— Mahmud Cevded Efendi aslen dağıstanlıdır. Babası Şeyh Şâmil hazretlerinin emrindeki mücâhidlerdenmiş. O'nunla birlikte Türkiye'ye gelip yerleşmiş. Mahmud Cevded Efendi burada doğup büyümüştür.

Meslek itibâriyle Felsefe muallimidir. «Zaman» üzerine çok kıymetli çalışmalar yapmış, zamanın da «mekân» gibi olduğunu, onda da ileri ve geri gidilebileceğini isbât etmiştir.

Ali Kemal merhûmun çıkardığı «Peyâm» gazetesindenberi yazı yazmaktadır. Peyâm'ın «kısm-ı edebî» adıyla haftalık bir ilâvesi vardı. Orada «peyâm-ı eyyâm» (günlerin haberleri başlığı altında yazılar yazardı. Sonra 1950'ye tekaddüm eden yıllarda «Doğan Güneş» adıyla bir mecmua çıkarmış, zamanın dinsiz idârecileriyle çetin bir mücâdeleye girişmişti. Bu yüzden muallimlikten atılmış, mahkemelerde süründürülmüştü. Uzun bir mücâdeleden sonra gidip Medine-i Tâhire'ye yerleşti. Burada fevkalâde takva ölçüleri içinde bir hayat sürmektedir. Şu anda tahminen doksan yaşlarında vardır.»

Daha önce SEBİL'in çıkışının, Medine'de büyük bir alâka ve heyecan uyandırdığını yazarak bizleri teşvik etmişti. Bunu kendisine sorduğumuzda te'yiden dedi ki :

«— Samimî söylüyorum, SEBİL gibi bir gazete daha bugüne kadar çıkmamıştır. Medine'ye gelen birkaç nüsha mücâvirler ve talebe arasında elden ele gezerek yıpranıncaya kadar okunmaktadır. Bugüne kadar Medine'de hiç bir gazete bu alâka ve heyecânı uyandırmış değildir. Sizi teşci için söylemiyorum. Cidden tebrike şayânsınız. Allah sizden razı olsun ve emsallerinizi artırsın...»

Elini öpüp ertesi gün tekrar Medine'ye hareket edecek olan asırlık mücâhidden ayrıldığımızda, O'nun anlattıklarıyla dâvâmızın nereden nereye geldiğini daha iyi kavramış ve şevklenmiştik. Bu yüzden, O'nu biraz da sizlere tanıtmak istedik. Allah'a emânet olunuz, aziz okuyucularımız!...

Hâlen Medine-i Tâhire'de ikâmet etmekte bulunan mücâhid üstadlarımızdan ve meslekte nümûne-i imtisal seleflerimizden MAHMUD CEVDET Bey, Başyazarımız KADİR MISIROGLU ile.

VL
VANLIOĞLU TİCARET
ARSA OFİSİ
MAHMUT VANLIOĞLU
Tel.21 02 60-25 71 74

Vanlıoğlu Ticaret Arsa Ofisi

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin idrâk eylediğimiz mübarek Berâet Kandilini tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz.

Gaziosmanpaşa Arnavutköyü'n de tanamı
9.800 T.L. 120 metrekarelik arsalar

NOT : Cumartesi ve Pazar günleri saat 10.00'da servisimiz emrinizdedir.

ADRES/ Fatih, Malta Fevzipaşa Cad. No.: 36 Tel : 21 02 60 İSTANBUL

başyazı

163. Maddeyi kaldırmak...

Kadir Mısıroğlu

Çeyrek asırlık «Şeflik Devri» nin alâmet-i fârikası olan «iman tahribkârlığı»nın en son eseri, Türk Cezâ Kanunu'ndaki mâhud 163 ncü maddedir. Daha önce de hiç şüphesiz mevcud olan bu madde, CHP iktidarının son günlerinde bir kat daha ağırlaştırılarak bugünkü şeklini almıştır. Medrese menşe'li bir sözde ilim adamının hükûmet reisi bulunduğu bir sırada gerçekleştirilen bu ağırlaştırma, sebebsiz değildi.

Millete kan kusturmuş bulunan keyfî idârelerinin sona ermek üzere olduğunu farkeden CHP kodamanları, 1945 yılından itibâren çok partili hayata geçişle başlayan «nisbî tenkit hürriyeti»nin kendilerine çok pahalıya mal olmasından korkuyorlardı. Zulüm ve şekavetlerinin asıl dinî müesseseler ve dindarlar üzerinde cereyan etmiş bulunduğunu, kendileriyle birlikte cümle âlem bilmekteydi. Muhâlifleri için tabiî bir sermaye teşkil eden seyyiatlarının ağırlık noktası burasıydı. Mağdur ve mazlumlar haklarını re'sen dâvâ edemeseler bile, bir takım muhâlif siyâset erbâbının -samimî veya gayri samimî- onların bir nevi müdâfiliği rolünü oynamaya kalkışmaları elbette mümkün ve melhuzdu.

Hakikaten CHP, çeyrek asırlık zulüm ve şekâvet devrinde, devletin bütün imkânlarıyle müslümanları ezdiğinden, onlarda kıyama medâr olacak bir güç kalmadığını pekâlâ biliyor fakat onlar nam ve hesâbına muhalif siyâsî eşhâsın kendilerinden hesab sormasından korkuluyordu. Müdâfiin doğrudan doğruya dindarlıkla bir alâkası bulunmadığı cihetle böyle bir hesab sormanın «istismar» sûretinde telâkkiye müsâid olduğu meydandadır. Bu sebepledir ki, TCK'nun mâhud 163. maddesi değiştirilerek ona bugünkü şekli verilirken istinât edilen bahâne, daha ziyâde böyle bir istismar ve onun çirkinliği olmuştur. Halbuki, bu maddenin yasakladığı fiiller için «istismar» keyfiyeti şart koşulmamış yâni bu husus suçun unsurlarından biri olarak vazolunmamıştır.

Üstelik olunsayda bile, bunu ispattaki güçlük ortadadır. Zira dinin emir ve yasaklarıyla «Müslümanım» diyen herkes mükellef bulunduğuna göre, bir kimse bu mükelleflyeti ferdî veya içtimaî plânda yerine getirirken, kendisini «istismâr»dan yâni suçtan koruyacak husus yani tamâmen, derûnî bir keyfiyet olan «kalbî tasdik», ne ile ölçülecek ve mevcûdiyet veya adem-i mevcûdiyeti nasıl iddia olunabilecekti.

Bu mes'elede asıl ehemmiyetli olan nokta şudur: 163. maddenin bu son değişikliğinden evvelki tatbikatı hiç şüphesiz daha hafif ve dindarlar lehine değildi. Ancak o zaman tâbir câizse «köpeksiz köy bulmuş, değneksiz gezmiş» olan CHP, çok partili hayata geçişle dinî müesseseler ve dindarlar üzerindeki fiilî baskılarını devam ettirmek hususunda o, eski fütursuzluk ve hareket serbestisini kaybetmek tehlikesi ile karşı karşıya gelmişti. Bu bakımdan zulmüne kanûnîlik mânâsında meşrûiyet kazandırmak ihtiyacını hissetmiştir. Aksi halde eski kanunsuz davranışlarından pek azının bile muhaliflerince kendisine telâfisi gayrikabil zararlar vermek üzere kullanılmasını önlemek imkânsız olacaktı. İşte 163. maddenin bugünkü muaddel şekli ve muhtevası Şeflik Devrindeki İslâm aleyhdarı tutum ve davranışların kanun çerçevesi dâhiline alınması arzu ve ihtiyacının eseri olarak gerçekleşmiştir.

1950'den bu yana gelmiş geçmiş ve «tek şef, tek parti» diktasının bütün menfî tatbikatını kınamış bulunan hükûmetlerin bu husûsa dikkat etmemeleri hazindir. Kendileriyle o devir arasındaki fark, birinin, kanunî bir mesnede dayanmak ihtiyacını hissetmeden fiilen icrâ eylediği zulmü diğerinin kanunî bir mesnede dayandırmasından ibarettir. Bu demektir ki, dinî müesseseler ve dindarlar karşısındaki idarî tutum ve davranışlar elli yıldan beri —biraz eksik biraz fazla— hep ayni «aleyhtar» zihniyetle yürütülmüştür. Kanunîlik meşrûiyyet demek olmadığına göre, zulüm, aynı zulümdür.

Yeni hükûmetin bu gerçeği kavrayarak programına 163. maddeyi «tâdil etmek» gibi bir hususu koyması bazı çevreleri bir haylı, tedirgin etmiş gözükmektedir. Bundan herkes kendine göre bir mânâ çıkarmaktadır. Kimisi bu maddenin tâdilî ile iktifa etmeyip toptan iptâlini isterken kimisi de Anayasanın ondokuzuncu maddesi yerinde durduğu müdetçe bu maddeye dokunulamayacağını iddia etmektedir Meselâ Muammer Aksoy verdiği beyanatta Türk Cezâ Kanununun 163. maddesi ile 1953 yılında Demokrat Parti tarafından çıkarılmış bulunan 6187 sayılı kanun, Anayasanın belli maddelerindeki maksada ma'kes olduklarından bunların değiştirilmelerinin mevzuubahs olamıyacağını söylemiş ve mâhud Anayasa Mahkemesine göz kırparak :

«Anayasa kâideleri değiştirilmedikçe 163. madde ve 6187 sayılı kanun, özünde hiçbir değişikliğe uğratılamaz. Aksi halde Anayasa Mahkemesince iptal edilmeye mahkûmdur» demiştir.

Böyle kâzib şöhret sâhibi Prof.ların, birbirini tutmayan ve indî mütâlealarını hukûkî olarak göstermek gayretlerinin eseri olan sakat ve kasıtlı görüşlerine ilk defâ şâhid olmuyoruz. Ancak Muammer Aksoy'un bu çıkışı, bir nev'i başı çekmek maksadının eseri olsa gerektir. İhtimal ki, önümüzdeki günlerde kendisini tâkip ve takviye eden pek çok söz ve yazı döktürülecektir. Ancak bu hukuk prof.unun iddialarının en basit bir tahlil ve tenkide bile tahammüü yoktur. Şöyle ki;

A) Gerek 163. madde ve gerekse 6187 sayılı kanunun muhtevâsı Anayasada tâyin edilmiş olsa bile bu ancak umumî hatları itibariyle olup cezâ miktarlarını takdir, kanun vâzına bırakılmış değil midir? Öyleyse neden TBMM'de ekseriyeti hâiz bulunan bir iktidar en ma'sumâne dinî davranışlar hakkında ağır cezâlar derpiş etmiş bulunan bu madde ile mâhud kanunun müeyyidelerini hafifletemesin. Meselâ para cezâsına çeviremesin. Anayasada cezâ miktarları da zikredilmiş değil ya... Ki asla olamaz!..

B) Mevzuatımızda lâiklik tarif olarak yer almadığına göre, bunun Türkiye'deki islâm düşmanlarının anlayışlarına göre değil bütün dünyadaki tadbikattan doğan ilmî esaslara göre tarifi yapılarak «lâikliğin ihlâli» mâhiyetindeki fiillerde hududun gerektiğince daraltılması ve keyfî takdirlere mahal bırakılmaması neden mümkün olmasın?!..

C) Mâhud 163. madde bütün fıkralarında tersim eylediği cürmü «lâikliğe aykırı olarak» müşterek sıfatıyla vazettiğine nazaran, neden sâdece dindarın fiili için kâbil-i tadbik kabul edilsin de dinsizin fiilini şümûlüne almasın?..

Lâiklik, mâruf mânâsıyla devletin dine, buna mukabil de dinin devlete müdahale etmemesi mânâ

(Devamı 11. sayfamızda)

Yakın tarihimizde **Meçhûl kahramanlar**

«Müdde-i târih ve vatandır!..»
Ali Şükrü Bey

İsmet Paşa'nın Lozanhusûsunda söyledikleri kimseyi tatmin etmiyordu

Kadir Mısıroğlu

T.B.M.M. Birinci Devre zabıt kâtiplerinden *Mâhir İz Bey*'in naklettiği bu müşâhede, Lozan Konferansı inkıtaa uğrayıp da murahhaslarımız Ankara'ya avdet ettiklerinde akdedilen alenî ve gizli celselere âid olsa gerektir. Zira, onun tasvir ettiği ölçüde gerginlik ancak bu celselerde görülmüştür. Üstelik, *Ali Şükrü Bey* Merhum'un mâruz kaldığı feci sûikast hâdisesi, Lozan'la alâkalı bu müzâkerelerin hemen akabinde ortaya çıkmıştır. Şöyle böyle onbeş-yirmi gün sonra... Bir de bu müzâkerelerde merhum *Ali Şükrü Bey*, tam da, bu Meclis eski zabıt kâtibinin tasvir ettiği gibi muhâlif hatiplerin en başında gözükmüş ve en çok konuşanlardan biri olmuştur.

Gerçekten Lozan Konferansı ile alâkalı olup gizli ve açık celseler hâlinde günlerce süren bu müzâkereler, T.B.M.M.'nin pek çok heyecanlı görüşmelere sahne olmuş bulunan Birinci Devresi'nin manevî havası en fazla elektrik yüklü olanıydı. O derecede ki, bu celselerde Meclis'e başkanlık eden *Ali Fuad* (Cebesoy) *Paşa* karşılıklı tartışıp bağrışanları yatıştırmakta acze düşünce elindeki kampanayı ânî ve insiyâkî bir sûrette, bir kördöğüşü hâlinde bağrışanların önlerine fırlatarak hâsıl olan bir anlık tereddüt ve şaşkınlıktan bilistifâde sesini duyurabilmiş ve celseyi tâdil eyleyebilmişti.

Şubat 1923 başında Lozan'daki müzâkereler tam bir çıkmaza girmiş ve murahhaslar memleketlerine dönmeye başlamışlardı. Bizim hey'et mensupları da 7 Şubat'ta Lozan'dan ayrılmış, Köstence yoluyla 16 Şubat'ta İstanbul'a, oradan da Ankara'ya gelmişlerdi. Ankara'daki herkes Lozan'da olup bitenleri öğrenmek için sabırsızlanmaktaydı.

21 Şubat Çarşamba günü bu mes'eleyi görüşmek üzere toplanan Meclis'de, *İsmet Paşa* çok uzun ve teferruatlı bir konuşma yaparak Lozan Müzâkereleri etrâfında meb'usları aydınlatmaya çalışmıştı. Fakat bu konuşma Meclis'in kısmı azamını tatmin etmemiş olacaktı ki, meb'uslar kendisini âdeta bir sual yağmuruna tutmuşlardı.

Bunlar arasında *Ali Şükrü Bey* Merhum'un sorduğu şu sual de vardı:

«— Müttefiklerin projesine mukâbil teklif ettiğimiz mübâhede projesi, kabûl ve tatbik edilmiş olsaydı, Trakya ve İstanbul derhal tahliye edilecek miydi, yoksa Musul mes'elesinin halline kadar işgâl altında mı kalacaktı?» 69

Alli Şükrü Bey'in bu suali sormasının sebebi şuydu: Müttefikler müzâkerelerin inkıtaa (kesintiye) uğramasına tekaddüm eden günlerde murahhas hey'etimize kabûlü imkânsız şartlar ihtiva eden bir muâhede müsveddesi sunmuşlardı. Bunun karşısında hey'etimiz de re'sen mukâbil bir proje ile hissiyâtını ortaya koymuştu ki, muhâlifler bunu asla kabûl etmiyorlardı. Zira, hey'etimizin mukâbil teklifle ortaya koyduğu sulh projesi «*Millî Misak*»tan bir çok husûslarda ferâgat ve fedâkarlığı ifâde etmekte ve onu zedelemekteydi. Murahhas hey'etimizin bu tâvizleri Meclis'e danışmadan vermesin ibir selâhiyet tecâvüzü olarak görmekteydiler. Bu bakımdan en çok tenkid edilen husûs, bu olmuştur.

Meclis'in mukâbil proje üzerindeki hassâsiyeti anlaşılınca, 27 Şubat'ta, murahhas hey'eti ile hükümet âzâlarının müştereken çalışmalarıyla vücûd bulan yeni bir mukâbil proje Meclis'de müzâkereye konulmuştu. Bu da, Millî Misak'tan ferâgati mutazammın görülerek sert tenkitlere uğramıştır. Bu tenkitler başta *Ali Şükrü Bey* Merhum olmak üzere İkinci Grubun ateşli hatiperinden Erzurum Meb'usu *Hüseyin Avni* ve Miralay *Selâhaddin Bey* gibi hatiplerin konuşmalarıyla çok sert bir safhaya dökülmüştür. *Rauf Bey'in* hükûmet reisi sıfatıyla yapmaya çalıştığı yatıştırıcı konuşma, gürültüler ve yer yer vâki müdâhalelerle hemen hemen anlaşılmaz bir hâle gelmiş ve güçlükle devam edebilmişti. Hattâ o kadar ki; bilâhare Riyâsetçe M. Kemal Paşa'nın söz alarak yaptığı konuşmanın bile, sükûnetle dinlenmesi te'min edilememişti ki, bu aşağı yukarı ilk def'a vâki oluyordu.

27 Şubat günü Cebelibereket Meb'usu *İhsan Bey* (sonradan Bahriye Nâzırı olan ve Yavuz - Havuz hâdisesi dolayısıyla İstiklâl Mahkemesine verilen zat) söz alarak yatıştırıcı olmaya çalışmışsa da bunda hiç bir fayda

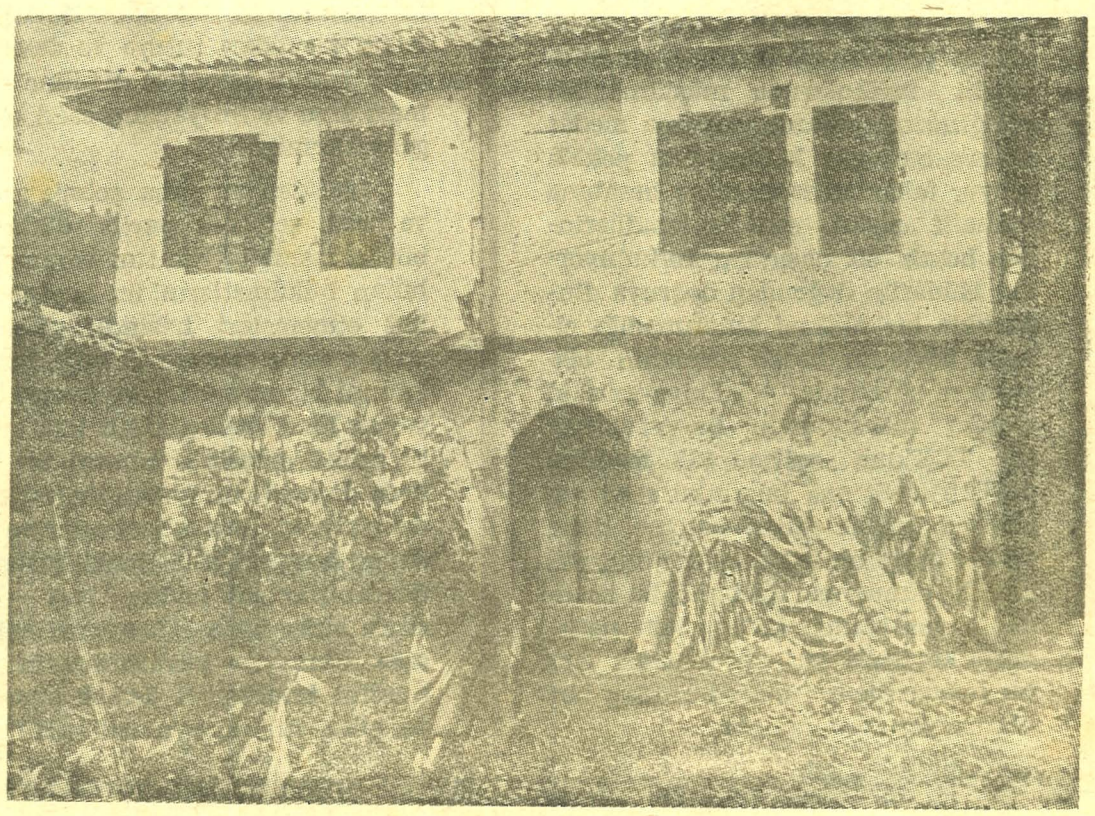

□ **Ali Şükrü Merhûm'un memleketi olan Beşikdüzü'nün Denizli köyündeki evinin bugünkü hâli. Ev satılmış ve başkalarına intikâl etmiş bulunduğu gibi hâlen bu köyde akrabasından da kimse kalmamıştır. Evin önündeki ihtiyar kadın bu evi sonradan temellük eden Mustafa Barutçu'nun eşi Elmas Hanım'dır.**

hâsıl olmamıştır. İkinci Grup, Millî Misak'tan yapılan fedâkarlıkları asla kabûl etmek istemiyor ve en çok «*Musul Mes'elesi*» ile «*Karaağaç İstasyonu*» dâvâsı üzerinde duruyorlardı.

Müzâkereler kısmen açık, kısmen de kapalı celseler hâlinde Mart Ayı'nın ilk günlerinde de aynı sertlik ve heyecan atmosferi içinde devam etmiştir. Bu günlerde, İkinci Grupu teşkil eden hatiplerin arka arkaya söz almaları ve müzâkere usûlü hakkında itirazlarda bulunmaları, meclis'in havasını âdeta bir düello havasına çevirmişti. İki taraf arka arkaya konuşuyor ve birbirleri hakkında ağır ithamlarda bulunuyorlardı. Meb'uslar işi karşılıklı atışma sûretine dökerek konuşmaları kesip araya bir takım suâller sıkıştırıyorlardı. Meselâ; 3 Mart günü, *İnönü*'nün yaptığı uzun konuşmayı:

«Hey'et-i Celîleye arzuları dâhilinde proje ve konferansın müzâkereleri hakkında tamâmen malûmat îta etmiş bir vaziyette bulunuyoruz.» 70 Demesi üzerine *Ali Şükrü Bey* oturduğu yerden:

«— Şimdi sizin vermiş olduğunuz projeyi söyleyiniz!..» diye bağırarak *İnönü*'yü Meclis huzûrunda Lozan'da müttefiklere re'sen verdiği sulh projesini açıklamaya dâvet etmiştir. Müzâkerelerin uzaması yüzünden bu talep:

«— Yarın,a yarına!.» sesleriyle karşılanmış ve cevapsız bırakılmıştı. Rauf Bey'in, *Ali Şükrü Bey*'i teskin etmek üzere söylediği bir kaç söze karşılık Merhum, kanaat ve arzûsunda mûsır davranarak:

«— Rauf Beyefendi, yalnız bir şey anlayalım, mâdem ki mütalâa beyân edeceğiz, 12 maddeli bir nota vardır. Onu anlayalım.» karşılığını vermişti. Bu sırada meb'usların bir kısmı salonu terketmekte olduklarından mes'ele ertesi güne kalmıştı.

Ertesi gün, müzâkereler karşılıklı ve tamamen atışma ve münâkaşalarla aynı şiddetle devâm etmiştir. Murahhaslardan başka, müşâvir meb'uslar da münakaşalara katılmış ve suâllere muhâtap olmuşlardır. Bunlardan *Zülfü Bey, Ali Şükrü Bey*'in Musul Mes'elesi üzerinde sorduğu:

«— Musul için siz taraftar değilsiniz, değil mi» suâline açıkça taraftar olmadığını, mes'eleyi *İsmet Paşa*'nın vicdânına havâle eylediğini bildirmiştir. O gün elliden fazla hatibe sıra ile söz verdiğini kaydeden Meclis İkinci Reisi *Ali Fuad Paşa,* Adliye Vekili *Rıfat Bey*'le müşâvir *Zülfü Bey*'in «tekrar söz alamamaları» nın nazar-ı dikkatini celbeylediğini kaydeetmektedir. 71

(69) Ali Fuad Cebesoy'un Siyasî Hatıraları - İstanbul 1957 sh. 242
(70) A.g.e. sh. 267
(71) A.g.e. sh. 275

TÜRKÇESİ Ahmed SELÂMÎ

Şeriatımız karşısında münafıklar

ÖLÇÜLERİMİZE göre en tehlikeli insan, müslüman olmadığı halde müslüman kabûl etdiklerimizdir. Mukaddes Şerîat ıstılâhâtımız arasında böylelerine «*münâfık*» tesmiye edilliyor. Münâfık; Şerîat ve Şerîatçılar (müslümanlar) için en büyük tehlike teşkil etmeyi, *inanmadığı* halde *inanmış* olma keyfiyetiyle sürdürür... Bu demekdir ki, münâfık, bir ajandır, bir casusdur. İşte münâfık, bunun için en büyük tehlike...

Müslümanlar, münâfıkları görücü bir kalib gözüne sâhib olamazlarsa, bir münâfığın yani küfür milletine mensub bir ajanın, mücâhid ilân edilip müslümanları sürüklemesi, vatanı ve milleti kurtarıcı addedilmesi pekâlâ mümkindir. Son yarım asırlık târîhimizde, bunun pek müşahhas misâlleri var...

Müslümanlar, münâfıkları görücü bir kalb gözüne sâhib olamazlarsa, bir münâfığın yani küfür milletine mensub bir ajanın, başında sarık, sırtında cübbe, suratında da sakal ile, imamlık, müftülük, diyânet reisliği ve hatta müctehidlik makamına bile oturtulması, pek olağan sayılmalıdır. İslâm ülkelerine nazar atfeder de, bugüne kadar dinî mevkîlerin en yüksekleri'nde bulunmuş kişilerin, daha sonra yapdıkları işlere ve dâhil oldukları teşekküllere, aralarına girdikleri insanlara, âilevî yaşayışlarına ve müdâfaa ettikleri küfür milletine âid sloganlara bakılacak olursa, bu kabil kişilerin, münâfıklığı pek müşahhas olarak ortaya çıkmış bulunur. Bu kabil kişilerin münâfıklığını bunca delilden sonra da hâlâ göremiyenlere, elinde hiçbir şer'î ölçü ve ferâset bulunduramıyan zavallılar olarak bakarız. Halbuki müslümana düşen asıl vazîfe ve yakışan hâl, münâfığı başında taşıyıp pekçok münâfıklık alâmetleri vesîka çapında ortaya çıkdıkdan sonra teşhis etmek değil; onu, daha başına geçirmeden anlayabilmek, röntgen makinesi gibi filmini çekebilmekdir.

★ Burada şu suâlin sorulabileceğini de pekâlâ yerinde buluruz:

«— Münâfığı tesbit edebilmek için kalbine nasıl öyle kolayca girip çıkıvereceğiz?»dir.

Bu suâle vereceğimiz cevâb gâyet basit olur. Herşeyden evvel, bugün içinde yaşadığımız dünyâda hâkim olan kuvvetler, *tâğutlara* âid olan kuvvetlerdir. Küfür milletine âid olan siyâsî, iktisâdî ve hukûkî nizamların bugün için baskın (dominant) olduğu inkâr edilemez. Bu i'tibarladır ki, bir münâfığın, son derece büyük bir gizlilik içinde küfrünü saklama sıkıntısına katlanacağı düşünülemez. Eğer cem'iyyetde hâkimiyet hakda olsaydı, bu takdirde münâfıkların, Selânik dönmelerinin abdestsiz câmilere koşuştukları devirlerde olduğu gibi daha ağır sıkıntılara göğüs gerip, kendilerini saklamaya çalışacaklarını; ve bunun da, kalblerin içini teşhiste ciddî bir zorluk çıkaracağını düşünebilirdik. Ve nihâyet asr-ı seâdete gidildiğinde, bir mü'minle bir münâfığın teşhîsi o kadar zorlaşıyor ki, bunu ancak Kâinâtın Fahri Aleyhisselâm, nübüvvet nûru ile kolaylığa kavuşturuyor...

Bugün ise münâfıkları tanımak son derece kolaydır. Arzettiğimiz gibi artık bugün cemiyete hak hakimiyyeti yerine bunun zıddı bir hâkimiyyet kâim olduğundan, münâfıklar, kendilerini saklamak için fazla ince hesabların içine girip kendilerini sıkıntı çekmeğe mecbûr hissetmiyorlar.

★ O halde bütün bunlara, bunca kolaylıklara, münâfıkların, münâfıklık alâmetlerini rozet gibi yakalarında taşımalarına rağmen, onları hemen ve ânında teşhîs edemeyip müslümanların bunları başlarında taşımalarının sebebi nedir?.

Bu suâle verilecek cevab da gâyet basit olacakdır. Bir kere bugünün müslümanı, «*Müslümanım*» dediği halde müslümanlığı bilmez, cehâlet almış yürümüş, bunun neticesinde de *ölçüp tartma* melekesi ve *inceliği diye* birşey kalmamışdır. Böyle olunca da, münâfığı hangi ölçü ile ortaya çıkaracakdır?.. Gelenekçi - görenekçi, çevreden toplanan idrâklerle şerîata soğuk âdetlerin anaforuna kapılmış bugünün müslümanları, ömürlerini hergün mâlâyânî, dedikodu, gıybet ve son derece boş işlere hasredip de; Şerîatın akâid dediğimiz temel prensiplerini içlerine sindirmek için hergün bir saatini hasredemezse, hangi ölçülerin fikri işleticiliği elinde münâfığı tesbît ve teşhîs edebilecekdir?.

İşlerimiz, yalnız münâfığın tesbîti ve teşhîsi ile bitecek sanılmamalıdır.

Muhlis görünüp işi gücü dünyâ rahatı olan zayıf ve aceze müslümanı tesbît ve tâ'yîn edebilmek de şart.

Muhlis ve samîmî görünüp, işi gücü menfaat, makam, şöhret, alkış, benlik, para, gösteriş, tehakküm devşirmek olan çirkinleri teşhîs de şart...

Bütün bunlar için ise, şer'î prensiplerin her zaman ve mekanda fikr işleticiliğini kazanmak şart...

Bunun için mi?

Adam yetiştirmek baş şart.

Dosdoğru, dürüst, fitne bilmeyen, muhlis, samimi, mert, insanlar önünde eğilmiyen, şahsiyet sâhibi, müstakim adam...

Bunun da çâresini söyliyelim: Bugün MSP si de, MTTB'si de, Akıncısı da, Mefkûreci si de, mektebleşmek zorundadır. Küfür, maarifle gelmişdir; ancak, gene maarifle gidecekdir. Resmi plândaki maarif elimize geçsin diye beklenilemez Amelî plânda, sevk ve idârede son derece samîmî ve disiplinli bir kadro elinde, bu iş sür'atle halledilir...

Eğer kurtulmak istiyorsak bu işin reçetesi işte budur. Bu usûlün önünde duracak hiçbir kânun veya zulm mevzuatı da yoktur. Çalışmak ve kurtulmakda samimi isek işte meydan...

Aksi halde münâfıkları teşhisden uzak bir kitle olmıya devam edecek; ve küfür milletinin müslümanlar içindeki casusları demek olan münâfıkları müslüman kabul edip, onların elinde dolap beygiri gibi dönüp dolaşmaya devâm edeceğiz demekdir...

BEYÂN-I İ'TİZÂR: Geçen haftaki yazımızda zuhûr eden teknik ve tashih hataları ile bazı kelime ve noktalamalarımız gâib olmuşdur, Kâriîn-i kirâmdan nazar-ı müsâmaha istirhâm ederiz efendim.

İslâm'dan tâviz'e kimsenin hakkı yoktur

S. Muradbeyli

Muhakkak ki, bu satırların sahibi başta olmak üzere İslâm adına konuşma hakkımızın olmadığını bilmek zorundayız. Ancak, yine bilmek zorundayız ki, müslümanlar, bütün dünya müslümanları bugün İslâm adına konuşabilecek salâhiyeti haiz *müessese - kişi*'den şeklen mahrumdurlar. Çünkü bu *müessese - kişi*, Hilâfet'in zahirî plândaki sona erdirilişiyle objektif mes'ûliyet makamını boş bırakarak tarihe intikal etmiştir. Binaenaleyh, dünya müslümanları bugün başsızdır, başıboş vaziyettedir; aralarında bir birlik olmadığı gibi siyasi - içtimaî - hukukî plândaki bu başsızlık yüzünden bir anarşi içindedir. Çünkü bir takım şeyler İslâm adına reddolunabiliyor veya kabulleniliyor ya, red veya kabûle veya o hususta hüküm belirtmeye salâhiyetli bir baş, objektif salâhiyet sahibi, mes'uliyeti yüklenecek bir müessese - kişi zahiren ortalıkta yok... Subjektif (enfusî) plânda var oldukları kabul edilenler haliyle bütün dünya müslümanları için bağlayıcı olamıyorlar; ancak meydana getirdikleri odak noktası etrafındaki hâlelleşmeye bağlayıcı tesir gösterebiliyorlar. Haliyle bu müslümanın cihanşümul plândaki hareket ve hüküm birliğinde nâkiseler meydana getiriyor, hattâ İslâm adına hareket ettiklerini söyliyen taraflar bazen birbirleriyle dahi İslâm adına çarpışabiliyorlar, birbirlerini tekfir edebiliyorlar. Hattâ bu durum sadece cemaatler arasında değil, devletler arasında dahi vakî olabiliyor. Nitekim, son günlerde Mısır ile Libya arasında cereyan eden silâhlı çatışmanın temelinde, zerre kadar İslâmî bir hassasiyetten neş'et eden bir ihtilâf mevzubahs değilken, yeni Amerikancı Enver Sedat da, yeni moskofçu Kadzafi de bu mücadeleyi idareleri altında bulunan müslüman halk yığınlarına İslâmî saike dayanan bir mücadele olarak göstermeye kalkışmışlardır.

Halbuki birisi, yıllardır ezdikleri *Müslümân Kardeşler Hareketi*'nin gücünü kırabilmek için «*Şeriat mi istiyorsunuz; alınız öyleyse, bundan böyle mürtedlere idâm cezası verilecek, hırsızların da eli kesilecek!*» diyerek mukaddes İslâm Nizamını sadece bir takım cezalar silsilesinden ibaretmiş gibi gösterirken, yanı başında eli altında milyonlarca firav'n, milyonlarca Kleopatra yetiştirme gayretinde... Öteki de hakezâ, «*anayasamız Kur'an'dır*» dedikten sonra, ülkesinin adını «Sosyalist Halk Cumhuriyesi» diye değiştirebilecek kadar tenakuzlar içinde bir dengesiz kişi... Hattâ öyle ki, Mısır'la son çatışma günlerinde, Yirminci Asır Orta-Doğu Müslümanlarının içinden çıkıp başlarına belâ kesilen *ikinci iri soytarı ve münâfık, «ata-arap» diye* anılan Nâsır'ın ismine ve resmine tutunarak Mısır üzerine hücuma geçebiliyor. Ve buna rağmen de İslâm'la hiç alakası yokken, her iki taraf da davranışlarını müslüman halk kiltelerine İslâmi bir sâiki varmış gibi gösteriyorlar.

İşte başsızlığın ortaya çıkardığı kaos ve anarşi... Ortada, kimin haklı - haksız veya iki tarafın da haksız olduğunu söyleyebilecek, bu hususta konuşmaya İslâm adına salâhiyetli bir baş, yok!.. Müslümanların bugün karşılaştıkları pek çok meselelerin ortaya daha derin tenakuzlar ve fikrî - imanî hususlarda mefhumlar kaosu çıkarmasının başlıca sebebi işte budur. Esasen, İslâm-dışı güçlerin bir takım beynel İslâm müesseseyi bertaraf etmek için onca gayret göstermeleri de bu talihsiz neticeyi temin etmek, yani müslümanları başsız, başıboş bırakmak, İslâm adına konuşmak ve hüküm vermek hak ve salahiyetini haiz bir merciin bulunmaması içindi!

Öyleyse İslâm adına bütün müslümanları bağlıyacak kararlar almak hak ve salâhiyetini haiz müessese-kişi zahirî plânda yeniden ortaya çıkarılıncaya kadar, hiç bir müslüman kendinde İslâm adına konuşmak hakkını vehmetmemelidir. Çünkü böyle bir durum İslâm adına tâvizler verilmesine sebep oluyor. Bunun acı örneklerini her zaman görüyoruz.

Bu cümleden olarak gerek Regâib, gerekse Berâet kandilleri vesilesiyle radyo ve televizyonlarda, milyonlarca müslümanın huzurunda okunan Kur'an ve mevlidler ne kadar güzel ise sonunda yapılan sefil tabasbus öğrnekleriyle, kötü bir insanın iyi diye tezkiye edilmesi gerçek müslümanları rencide eder, etmiştir de... Alparslan'ları, Osmangazi'leri, Fatih'leri sayınca başka siyasileri de saymak mecburiyeti varsa —ki kimse buna icbar olunamaz—, onlar da sayılmayabilir. Aksi halde, halk dilindeki söyleyişle *bir çuval incir berbâd edilmektedir!*.

Keza, Diyânet İşleri Başkanı Süleyman Ateş Hoca İslâm'ın şerefli bir gecesinde, millete demokrasiyi; meseleleri demokratik zihniyetle düşünüp halletmemizi tavsiye etmez mi?

Aman efendim, bu ne korkunç hal? Demokrasi Batı'nın kapitalist emperyalizmin sistemidir, İslâm'ın değil... Müslümanların hayata bakış açılarını İslâm'ın kendi sistemi varken, ondan tâviz verip demokrasiyi tavsiye etmek kimin hak ve salâhiyetindedir?

Evet, bugün başkalarının, İslâm-dışı düzenlerin cenderesinde tanınan hürriyet miktarınca yarı esiriz ama, bu bize kendi inanç sistemimize rağmen konuşma ve kendi inanç sistemimizde olmayan metodlara bağlanma hak ve salâhiyeti vermez.. İslâm tecezzi, (bölünme) kabul etmez, zaman ve mekânla sınırlı olmayan bir bütündür. Ondan tâviz'e yeltenen, o nizamın mükemmelliğinden şüpheye düşmüş olur! Lütfen bu inceliklere dikkat edelim ve hakkımız olmayan şeyleri başkalarına peşkeş çekmiyelim. Bizi kendine esir ettiğini zanneden düzen'lerin oyunlarını ancak bu şûurla bozabiliriz; kendi inancımızın bütünlüğüne ve müesseselerine de ancak bu tâviz vermez dikkatle yeniden sahip olabiliriz. Unutmayalım ki, yiğit düştüğü yerden kalkar!...

başyazı

(Baştarafı 3. Sayfamızda)

sında bir siyâsî tâbir olduğuna göre, onun ihlâli her iki istikâmette de mevzuu bahs sayılmak gerekmez mi?

Üstelik Türkiye'de elli yıllık tatbikat, dindarları alabildiğine ezdiği ve biraz da kıyam iktidârı bırakmadığı içindir ki, lâiklik daha ziyâde dinsizlerin dindarlara tahakkümü ve dine yabancı kalması gereken devletin ona müdâhale ettirilmesi suretinde ihlâl edilmiştir. İşte bu keyfiyeti nazar-ı itibare alarak, maddenin objektif (afâkî) bir sûrette tatbikini sağlamak onu kaldırmaktan da evvel gelen bir lâzımedir. Bu sebeple mâhud «163. maddeyi kaldırmak» yerine, onu bugüne kadar devam eden yanlış ve tek taraflı tatbik mecrâından kaydırarak dinsizlerin dinî müesseseler ve dındarlara zulmetmeleri hâlinde tatbik etmek üzere muhafaza eylemek ve buna göre değiştirmek gerektir. Müslüman Türk Milleti'nin yeni hükûmetinden beklediği ilk icraat budur!.

Bu sûretle tâ Şeflik Devrî'nden beri sürüp gelen bir zulûm ve haksızlık ortadan kalkmış ve bu şeref de kurulmasında MSP'nin başı çektiği bu hükümete aid olacaktır!

حقایق البیان فی حق جنتمکان سلطان عبد العزیز خان

HAKAYIK ÜL-BEYAN Fİ HAKK-I CENNETMEKAN SULTAN ABDÜLAZİZ HAN

TAKDİM

Sultan Abdülaziz Han millî târihimizin en büyük şahsiyetlerinden biridir. Böyle olduğu halde, bir takım yenilik ve Avrupalılaşma hareketlerinin azgınlaşmaya başladığı bir devreye rastladığı ve bu hareketleri tezgâhlayan mütehayyizan (seçkinler) ile çatıştığından şahsiyetinin büyüklüğü anlaşılamamış ve yahut da anlaşılmış olsa bile kasden ortaya konulmamış ve hatta ters ifâde edilmiştir. Bu durum aradan geçen bir asırlık zamana rağmen hâlâ devâm etmektedir.

Sultan Abdülhamid Han zamânında ise, menfilikler daha ziyâde su yüzüne çıktığı ve bunlarla mücâdele daha büyük ölçüde şiddet ve kesâfet kazandığı içindir ki, O, Sultan Abdülaziz Hân'a nazaran daha çabuk aktüel olmuş ve devrinin gerçeğine nüfûz edilmeye başlanmıştır. Bunda onun dostları ve dâvâsından olanlardan ziyâde, düşmanları ve kendisine isyan bayrağı kaldıranların daha büyük ölçüde rolü vardır. Sultan Abdülaziz'i taht itibâriyle olduğu kadar, dâvâ itibariyle de istihlâf etmiş bulunan Sultan Abdülhamid Han, bu bakımdan daha şanslı telâkki edilebilir. Zira hayatı Sultan Abdülaziz gibi dramatik (hâilevi) bir son ile nihâyet bulmadığı gibi, haklılığı da daha çabuk ve daha bâriz bir sûrette anlaşılabilmiştir. Halbuki, Sultan Abdülaziz'i henüz «az çok mürekkep yalamış» ve «dâvâ adamı», geçinen pek çok mukaddesatçı yazarın bile anlamadığı, onun devrinin vukûatına en küçük ölçüde nüfûz edemediği yazıp çizdikleriyle meydandadır. Böyleleri —garip ve anlaşılmaz bir manttıksızlıkla— hattâ çoğu kere gûya Sultan Abdülhamid Hân'ın büyüklüğünü göstermek gayretiyle, Sultan Abdülaziz Hân'ı küçültmeye çalışmakta ve onun hakkında çoğu garpçı düşmanlarının uydurduklarını tekrarlamak bedbahtlığından kurtulamamaktadırlar.

Ne hazindir ki; dâvâmızın mübalâğasız bir Yavuz Sultan Selim kadar sağlam ve tezatsız bir şahsiyeti olan Sultan Abdülaziz Han hakkında henüz bir tek ciddi eser neşredilmiş değildir. Eskiden yazılmış olanlarsa onu müntehir göstermek ve bugünkü inkılâpçıların pîri olan Mithat Paşa ve arkadaşlarının cinâyetlerini setretmek (örtmek) istikâmetinde kaleme alınmış peşpâye propaganda mahsûllerinden ibarettir. Aralarında, bu cinâyeti gerçek fâillerinin ortaya çıkarılması için Sultan Abdülhamid Han zamânında bir mahkeme kurulmasından cesâret alarak yazılmış bulunan bir iki tânesi müstesnâdır. Bu ender rastlanan müsbet eserlerden biri de, okuyucularımıza bu sayımızdan itibâren takdime başladığımız «HAKAYIK-ÜL BEYAN Fİ HAKK-I CENNETMEKÂN SULTAN ABDÜLAZİZ HAN»dır. Hakkında esaslı bir tetkik neşredilmemiş bulunan Sultan Abdülaziz Han ve devrini anlamak husûsunda gençlerimize oldukça malûmat verebilecek olan bu risâle, çeşitli notlarla tahşiye edilerek zenginleştirilmiştir. Sultan Abdülaziz Han'ın baş Mâbeyincisi bulunan eserin yazarı Hâfız Mehmed Bey bahsettiği vak'aların içinde yaşamış bir kimsedir. Böyle olmakla berâber, eserini, Sultan Abdülaziz Han'ın kaatillerinden olan Serasker Hüseyin Avni ve Mithat Paşa'ların hayranlarından olup onları tebriye (temize çıkarma) gâyesiyle kaleme sarılmış ve «Sultan Aziz'in Hâl'i ve İntihârı Vekayii» isimli broşüre cevap vermek kasdıyla yazdığı için, tafsilâta girişmemiştir. Bu bakımdan eseri alafranga harflere çeviren ve kısmen sâdeleştirerek neşre hazırlayan genç araştırıcılarımızdan Yaşar Koçak Bey'in ilâve ettiği kıymetli notlarla dâvâmızın büyük şahsiyetlerinden Sultan Abdülaziz Han hakkında muhtasar da olsa doğru bir bilgi vermeye kifâyet edeceği kanaatini taşımaktayız. *S E B İ L*

Meşrûtiyet, devrin yazarlarına bilhassa gazetelerimize bir serbestlik verdi. Bazı gazetelerde kıymetli ediplerin hak ve hakikate uygun sevinç ve öğünme kaynağı olan edibâne yazıları neşrediliyordu. Fakat bu serbestlikten istifade ederek söz meydanında yazar olmak şöyle dursun doğru bir söz söylemesini bile bilmeyen bazı cahiller türedi. Bunlar, millet ve devletin mühim meselelerine el atdılar. Şunun bunun yalan olan boş sözlerini ve lâkırdılarını hakikât gibi göstererek risâle halinde neşrettiler. «Düğün evini bilmez çanak - çömlek taşır» misâlince büyük mes'elelerden de bahsetmeye başladılar. Gelecek nesillere bozuk-düzen, aslı olmayan yalan-yanlış neşriyat bıraktılar, halkın zihnini karıştırdılar. Bu duruma hakikat dürbünile bakarak şimdiye kadar üzüntüyle şâhid olduk.

«Sultan Aziz'in Hal'i ve İntihârı Vekayii»[1] başlığı ile neşrolunan risâle bugün elime geçti. Beni hayret ve şaşkınlığa düşürdü. Bu sıralarda mağfur Sultan Aziz Efendim hazretlerinin saltanatlarının başlangıcından bu elim hadiseye kadar olan vak'aları sırf hakikat olarak bir tarihçede neşre çalışıyordum. Fakat sözü geçen «Sultan Aziz'in Hal'i ve İntihârı Vekayii» risâlesini cevaplandırdıktan sonra tarihçenin neşrini uygun gördüm.

Risâle Sahibi :

«Son asırda Osmanlı devleti birçok vukuata sahne oldu. Bu vakaların içinde en mühimi 1239 (1876) senesi vukuatıdır. Bu senenin mühim vakalarının herkesçe bilinmesi lâzımdır.

Üzülerek söyleyeyim yüzde doksan beşimiz hiçbirşey bilmiyoruz.»

Risâle sahibi bu sözlerle bilgiçlik taslıyordu. Fakat neşrettiği risâlenin muhtevâ bakımından sırf yalan ve lâkırdı olduğunu gözler önüne sermekten de geri kalmıyordu.

Risâle Sahibi :

«Son zamanların tarihi her ne kadar eksik ise de biz bunun tamamını yazdık. Fakat bunların okunması istibdâd devrinde dehşetli bir cinâyet kabûl ediliyordu. Büyük bir fedakârlıkla okumağa cesâret edenler çok azdı. 1293/1876 senesi mühim inkılâblara sahne oldu. Millet inkırâz uçurumunun kenarına kadar sürüklendi. Devrin ileri gelenleri milleti bu durumdan kurtarmak için Sultan Abdülaziz'i tahtından indirdiler. Bu düşüş koca Osmanlı milletinin mutlak hâkimi zanneden Sultan Aziz'e çok acı geldi. Sultan Murad'ın büyük ümitlerle tahta çıkarılması bu sene içinde olduğu gibi tahtdan indirilmesi de aynı senede oldu. İşte biz bu mühim meselelerin seyrinin herkes tarafından öğrenilmesini istedik, onun için bu risâleyi yazıp neşrettik.»

Diyerek aklınca hakikatı ortaya koymak istiyor. Halbuki bu tutumiyle cehâletini ortaya koyuyor. Çünkü: cennet - mekân Sultan Abdülaziz Han hazretlerini padişahlıkdan indirenle risâle sahibinin iddia ettiği gibi büyük şahsiyetler değildi. Onlar zamanın büyük adamları olmadığı gibi, devlet ve millete de fayda sağlamamış âdi kimselerdi.

---

(1) Hüseyin Avni ve Mithad Paşa'ların hayranı olan Tevfik Nurûddin tarafından kaleme alınmış ve İstanbul'da 1324 yılında basılmıştır.

MELHUZ : Vukuu muhtemel

ŞEKAVET : Eşkıyalık

FARİK : Fark ettiren, belirliyen

MEDAR : Yardımcı

DERPİŞ ETMEK : İleri sürme

TEŞCİ : Şecaatlendirme, cesâret verme

MÜCAVİR : Civarında olan (Medine'de oturan yabancı)

Kamran Bey ve Anıt Kabir

ADESE
MEHMED SAFFET

MSP sayesinde...

Kâmran İnan Beyefendi evvelâ Enerji vekilliğini kabûl etmedi. Sonra etdi...

Kâmran birâderin ne edip etmemesi lâzım, bunu elbette biz bilemeyiz. Daha doğrusu biz ta'yîn edemeyiz. Localar dururken bu iş bize düşmez...

Lâkin hey'et-i vekîle topluca Anıt kubura (kabirlere) gidip de dimdik durdukları zaman, Kâmran Beyefendi yokdu.

Acaba neye? Yoksa, kubur (kabirler) ziyâreti yapmıyan ilk vekîl ünvânını mı kazanmak istedi?

Kubur (kabirler) canını sıkmasın? Yoksa kubur (kabirlerin) içindekilerle bir hesâbı mı var?. Soyundan sopundan yoksa asılıp kesilen mi var?

Veya Kâmran Beyefendi, kubur (kabirlerin) başında dimdik durmayı, gülünç, «çağdışı», şekilperestlik, ölüperestlik veya çocukca mı buluyor?.

Hangisi acaba?. Merak işte!..

Sonra...

31 temmuz 1977 tarihli Hürriyet'de müteveffâ İnönünün damadı Metin Toker, Kâmran Beyle oturup vekilliği kabûl edip etmiyeceğini konuşmuş ve sormuş:

«— Kararını değiştirmiyeceksin, bir mâzeret bulup peki demiyeceksin değil mi?»

Kâmran Beyin cevâbı âlîleri aynen :

«— Senin yüzüne nasıl bakarım, evde eşimin yüzüne nasıl bakarım?»

Toker devam ediyor:

«Bu haftaki yazımı yazarken Kâmran İnan Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanlığının makam koltuğunda oturuyordu.»

Yanılmıyorsak Süleyman Beyefendi Çankayavî hükümet tasdîk görünce, haysiyetden ve İZZET-i NEFİSDEN dem vurup, pek celâlli konuşuyordu.

Şimdi Kâmran Beyin, Tokerle zevceesinin yüzüne nasıl bakacağı değil de, AP'li mücâhidlerin ve seçim boyu fırıldak çeviren bazı hoca kılıklı şeytanların bütün bunları nasıl te'vil edip, milletin yüzüne nasıl bakacağıdır.

GÜNLERDİR yürütülen manfî propagandalara ve tezgâhlanan tezvirata rağmen yeni hükûmet 229 beyaz rey alarak iktidar oldu.. Allah vere de bu hükümetin de, daha önceki gibi MSP'nin teşebbüsü ile gerçekleştiği unutulmaya... Halbuki günlerdir bunca kıyamet hep bu hükûmete MSP'nin ortak olması yüzünden kopuyor. Bir kere düşününüz, acaba şu hükümet içinde eğer MSP olmasaydı ne olurdu?

Şu olurdu: Cümle ataistler, sabataistler, masonlar çok neş'eli olurdu.. Müteveffa İnönü'nün damadından, Hürriyetin bilmem kimine kadar, dönme ve dolma kalem ekli çok sevinirdi!

Halil Tunç, bayram ederdi!

Anayasacılar, kontenjancılar, temelli temelsizler, AET'ciler, Avrupacılar, DİSK'ciler ve hele cümle Avrupalı ve Amerikalı gâvurlar da pek neş'elenirlerdi.

Ama şimdi bu sevinçden mahrum bulunacaklar!..

Hâ, az daha unutuyorduk MSP hükûmetde diye, Kayserili şerbetçimiz kâreler bağlamazsa iyidir!.

MSP hükûmet oldu diye bazı kubur sâhibleri de, kabirlerinde ters dönmezlerse güzeldir!

Efendim bize kalırsa Türkiyenin mes'elesi, hükûmet kurma mes'elesinin çok daha derinlerinde saklıdır. Mes'ele, düzen buhranına inebilmekdir. Bu da anayasalarla, babayasalarla, anayasa mahkemeleriyle, bilmem nelerle, eli kolu bağlı hükûmetlerin becereceği bir iş midir, pek aklımız ermiyor!.

Gözü kara ve disiplinli adam yetiştirip, son derece kararlı hareket edilecek bir güne doğru tırmanmadıkca, bu işler düzelmez..

Hele «Hükûmet olduk!» deyip bozuk ve ucûbe düzenin masa bekçiliği yapmakla bu iş, çok daha kökden kokuşur ve bozulur..

Ne yapdığımızı, ne yapacağımızı, hele dünyâda ne için yaşadığımızı çok iyi bilmek zorundayız!..

Zaman kaybı en büyük kayıp...

Kontenjan Senatörlüğü mü, Beşik ulemalığı mı!?.

1960 gece baskınından sonra, Türkiye'nin başına bir de senato diye bir nesne icâd edildi. İhtilâlin, evete evet, hayıra hayır formulü ile kabûl etdirdiği temelliler anayasası, üstelik bir de, KONTENJAN senatörlüğünden bahseder.. Tam 15 tane senatör, reisicumhûr tarafından nasbedilir...

Muhsin Batur gibi...

Bahriye Üçok Hanımefendi gibi.

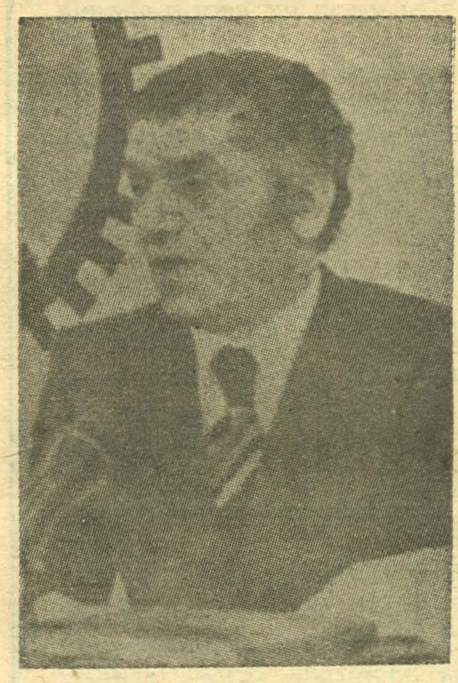

Halil Tunç efendi gibi..

Ancak temelliler anayasası, senatör olacaklarda rejimin yüksek tahsil diploması bulunmasını bir şart olarak istemesine rağmen, Halil Beyin ancak ilkmekteb şehâdetnâmesi vardır. Ve bu hâl ü keyfiyet, «anayasa»ya aykırılık olmaz!..

Kimbilir, belki bu da bir başka cins sınfsızlık ve imtiyazsızlık tezâhürüdür!

Lâik - demokratik ve bilhassa HUKUK devleti oluşun yanına, bu tür seçimsiz meçimsiz ilkmekteb diplomalı ve imtiyazlı senatörleri koydunuz mu, seyrine doyum olmuyor doğrusu.

Hele bir de, meclis-i meb'ûsan duvarındaki «âdalet mülkün (devletin) temelidir» hükm-i şer'îsini bu temâşânın yanına astınız mı, değmeyin artık..

Evet, işte DÜZEN, işte REJİM, ve işte HUKUK ve ADÂLET!.

Sonra Kontenjan Senatörü olup da, Muhsin Beyler, Bahriyânımlar gibi o kontenjan basamağını CHP'ye atlama taşı yapanlara ne diyeceğiz?

Seçimsiz meçimsiz kontenjan senatörü olup da, şu son seçimler hakkında akıl dağıtıp fikirler sevkeden Nihat Erim Beyleri ne yapacağız?

Evet efendim, Süleyman Bey hükûmet kurarsa ben de şöyle şöyle yapmazsam böyle böyleyim ve senatörlükden de istifa edeceğim diyen alevî vatandaş Halil Beyi nereye saklıyacağız? Nerdesin ey, mâzîdeki asâlet ve liyakat?. Kaht-ı ricâlden öldük!.

Minarelerden ezan okuyan kaymakamların vali yapıldığını söyleyen Sükan (DP), MC'nin orduya siyaset soktuğunu iddia etti, «Peygamber Erbakan» basılı 500'lüklerin fotokopisini gösterdi

Demokratik Partinin meclisde tek çivisi olan Fâruk Şükan, **«Sen de mi Brütüs!»** dedirtmenin vesîkalarını düzmeye başladı. Konya gibi köklü ve târihî bir vilâyetdeki müslümancıkların reyleri ile meclise gir, ve Fâruk Sükan Beyefendi olarak resmen ve alenen meclis kürsüsünden buyur:

«— Minârelerden ezân okuyan kaymakamlar vâli yapılıyor.!»

Allah Allah, büyük günâha mı giriliyor?

Eğer minâreden kaymakam ezan okuyorsa, o kaymakam Allah korkusuna sâhib bir insan demekdir. Allah korkusu olan bir kaymakam da; suiisti'mal yapmaz, rüşvet yemez, sarkıntılık yapmaz, meyhâne bilmez, adîliğe ve sululuğa tenezzül etmez..

Allah Allah, kaymakam ezân okursa ayıp mı? Söyle Faruk Sükan, ayıp mı?.

Hani sen, müslümandın; hani milliyetçi ve mukaddesatçıydın!..

Kaymakam minâreden **«Allah en büyükdür!»** derse, Faruk Bey sen! bundan acı mı duyarsın?

Faruk Sükân! Kaymakam ezan okuyunca lâikliğin mi sancılanıyor; yoksa Atatürkcülüğüne ziyânı mı var?. Yoksa, CHP'den umduklarına nâil olabilmek için, o partinin hoşlanacağı koruşmaları yapmak için ezanı bile ayak altı etmek lüzûmuna mı inanır oldun!?.

Çok yazık!.. Faruk Sükan! bu memleket ezanların memleketidir. Senin baban, soyun, aslın da ezâna hürmetkârdı. Kim aslını inkâr edince faydasını görmüş?.

Minârelerden ezan okuyup da sonra vâli yapılan o kaymakamlar kimlerse, hâlis vatan evlâtlarıdır...

İstanbul Akıncılar Teşkilâtına mensub manlı gençlerimizden bir grup geçdiğiniz hafta muhterem muharrir arkadaşımız Selâhaddîn Eş Beyefendiyi Paşakapısı cezâevinde ziyâret etmişlerdir. Fotoğraf, gençlerin vekâr içinde bu ziyârete gidişlerini tesbît ediyor.

Müteferrik

Hükûmet programı görüşülürken meb'us efendiler küfürleşmiş, sövüşmüş, masalara yumruk, biribirlerine tekme atmış, cemâziyelevvellere kadar uzanıvermişler..

Ne olacakdı başka?

Edeb ve terbiye, vakar ve ciddiyet başka nasıl elâleme fâşedilecek ya?

Sonra balık nereden kokar, değil mi efendim?

Nasılsanız öyle idâre olunursunuz da buyurulmuş..

İbret alabilsek ne âlâ!.. Lâkin kalb gözlerimiz de kör - kütük mü ne, duvar gibiyiz..

☐ Şerîatdan korkan Günaydın gazetesinin 30 Temmuz 1977 tarihli nüshasında çift sütunluk başlığa bakınız:

«Beş milyon Hıristiyan silahlı mücadeleye hazırlanıyor.»

«Şerîat kanunlarını uygulamaya hazırlanan Mısır, bölünme tehlikesiyle karşı karşıya»

Bir kere «Şerîat gelirse biz silaha sarılır onun önüne çıkarız!» diyen Mısır'da, 9 kişiye bir baş hıristiyan düşecek demektir!..

Sâniyen: Şeriat, dîn demekdir, İslâmiyet demekdir. İslâmiyet, vahdet nizâmı, birlik nizâmıdır, Onun olduğu yerde **«bölünme tehlikesi»** bahis mevzuu edilemez.

İslâmiyyete «bölücü» bir tehlike nazarıyla bakanın adı ister Ahmed, ister Mehmed olsun, ona da müslüman denilemez, kâfir denir.

Biline...

☐ Abdi İpekçi yazdı:

«AP'ye verilen her oy, MSP'ye verilmiş demekdir.»

reylerin tamamı, CHP'ye verilmiş olmasına rağmen, altı oklu iktidâr ancak 29,5 gün sürüyor!

☐ Kulağımıza geldiğine göre eski Konya Müftüsü Tahir Büyükkörükçü hocanın vekâletlerden birine ta'yini Çankaya tarafından kabûl edilmemiş.

Fakat müteveffa İnönü'nün Sûriyede okutduğu Dr. Lütfi Doğan, maalmemnûniye vekîl olarak nasbediliyordu!

Acaba neden?

Dr. Lütfi Bey ne de olsa medeni kişidir. Hanımı ile balolara, kokteyllere, ulu kişilerin meclislerine girip çıkmakda aslâ bir mahzûr görmez...

☐ CHP'li solcu basın, şimdiye kadar göz kırptığı MSP'yi iyiden iyiye yermeye başladı. Fakat nedendir, şimdi de CHP ile MHP arasında bir hoşbeş başladı.

Tabiî, CHP'li sol, çift cebhede mücâdele vermek istemiyor. MHP'yi karşısına alınca MSP'ye göz kırparken; MSP'yi karşısına oturtunca MHP'ye iltifat ediyor!.. İdâreci adamlar..

Kampında, uzun donlu Akıncılar geniş giriyorlar...

AKINCILAR DA KOMANDOLAR GİBİ KAMPLARDA JUDO EĞİTİMİ YAPIYOR

VAKIFLAR GENÇLİK MÜDÜRLÜĞÜ KAMPINDA JUDO, TAEK-WAN DO ÖĞRENEN MSP'Lİ AKINCILAR; UZUN DONLARI VE PİJAMALARIYLA DENİZE GİRİP DİN EĞİTİMİ DE YAPIYORLAR

AKINCILAR KAMPI

Barış KUDAR
Hulûsi ÖZCOBAN

Günün ilk ışıklarından önce uyandı kamp sakinleri. Önce yeşilelere sonra da bir kapıya yönelisilerindeki hareketlerinde ive... yi saat dokuza dek süren dinlenme bitti. Yalnız, bu dinlenme süresini boş geçirmedi kamp sakinleri; pantolonlarını, gömlekle-

Türkiye'de Marksizmin ve lâikliğin baş müdâfiliğini yapan bir gazete, şimdi de Akıncı teşkilâtındaki gençleri diline doladı. Akıncı teşkilâtındaki gençlerin judo ve Taek wando öğrenmeleri bu bâbıâli sosyalistlerinin canını neye sıkar dersiniz?.

Bu tatlı su sosyalistleri neye gocunuyor?. Judo, v.s. öğrenmek, kamplarda ta'lim ve terbiye görmek îmanlı gençlere yasak mı?

Elbette değil. Hatta bu kabil ta'lim ve terbiye almakda îmanlı gençlik çok geç kalmışdır. Bu kabil kamplar Türkiye'nin en ücrâ köşelerindeki köylere kadar suratle yayılmalıdır.

Bâbıâlîden veya şu veya bu ocakdan yahut parti patırtıdan sıçratılacak gürültülere bakmadan kervan yoluna devam etmelidir. İmansızlar bu kabil kamp faaliyetleri karşısında korkulu rüyalar görmeye başladıklarından canları sıkılmaya, renkleri de atmaya başlıyabilir.

Ancak unutmıyacakları birşey varsa, o da, korkunun ecele fâidesi olmadığıdır...

İmanlı gençlik birlik ve berâberliğini aslâ bozmadan, çelik gibi ve balrunda...

Vakıflar Bölge Müdürü Deniz, 163'den muhakeme ediliyor...

İbrahim EREN, Bildiriyor

Vakıflar bölge müdürü Ali Deniz 163/4 maddeye göre lâikliğe aykırı konuştuğu gerekçesiyle muhakeme edildi.

Nevşehire bağlı Hacıbektaş kazasından dönerken halkın ısrarıyla Cuma namazı kıldıran Ali Deniz hutbeđeki konuşması ters yorumlanarak dinî siyâsete âlet ettiği iddiasıyla muhakeme edilmiştir.

Ali Deniz gazetemize yaptığı açıklamada şunları söylemiştir : **«Hacıbektaş ilçesinden dönerken Cuma namazı kıldırmam için halk ısrar etti. Hutbede insanların inananlar ve inanmayanlar olmak üzere iki kısım olduğunu ve amel defterinin sağ ve solundan verilenlerin durumunu izah ettim. Kasıtlı olarak yanlış yorumlanan hutbe konuşmamda «solculuk ve sağcılık»tan bahsettiğim ve lâikliğe karşı çıktığım gerekçesiyle hakkımda dosya tutuldu. İşe CHP'li Ticaret Bakanı Ziya Müezzinoğlu'nun da karışmasıyla hakkımızda tahkikat açıldı ve 2. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından muhakeme olunduk. Allah hakkımızda hayırlısını takdir etsin.»**

Muhakeme Ağustos'un 12 sine ertelenmiştir. Kayseri halkı Ziya Müezzinoğlu'nun bu tutumunu nefretle karşılamıştır.

Libya - Mısır arasındaki karakedi Yahudi Kissinger

Hâricî kaynaklı haberlere bakılırsa Mısır ve Libya arasında 6 gün devam eden harbin, ABD'leri sâbık hâriciye vekîli yehûdî asıllı Kissinger tarafından hazırlanan bir plân mu'cibince patlatıldığı anlaşılmaktadır. Kissinger denilen yehûdî, Libya'da Amerikancı bir idâre kurularak Filistinlilere vatan te'mîni mevzuunun çıkmaza girmesini; ve İsrâile karşı Arab mukâvemet hareketinin akâmete uğramasını plânlamışdır. Kissinger'in bu plânları Amerika Reisi Carter tarafından da tasvîb görür.

Ancak Kissinger'in bu plânları Libya tarafından farkedilerek bunlara cebhe alınır. Enver Sâdât ise Libyanın aksine, bu plânlara karşı mülâyim davranır. Kissinger bunun üzerine Mısır'a, Libya petrol mıntıkalarını işgâl etmesi karşılığında; ve İsrail'e karşı kullanılmaması şartıyla, istediği kadar silâh da verebileceğini va'deder.

İşte dünyânın her yerine burnunu sokan yehûdi, şimdi de İsrâil hesâbına Arabı Araba kırdırmanın peşinde. Bizim Bülent Beyefendinin hocası ve Kıbrıs işinde de akıl hocası olan yehûdî Kissinger, şimdi perde arkasından gene sahne-i siyâsette sayılır...

Alamanya'ya dikkat

Amerika'nın meşhur mecmualarından Newsweek, Alamanya'daki Türk işçilerinin çocukları hakkında şunları yazdı :

«Türk çocuklarının bir yandan Alman cemiyetinde yaşama mücâdelesi vermeleri, öte yandan âilelerinin istediği gibi Kur'an-ı Kerîmi ve Osmanlı tarihini öğrenmeleri, bu çocuklara ağır gelmektedir. Alman hükûmeti, işçi çocuklarının Alman sosyal hayatına girebilmeleri için, son olarak mühim tedbirler almışdır... Bugün hiç kimse, Almanya'daki yabancı işçilerin ikinci neslinin sosyal bir başağrısı olduğunu inkâr edememektedir.»

Yeni hükûmet bu satırların gerisindeki ma'nâya mutlaka dikkat göstermek zorundadır. Aksi halde bu yâdellerdeki işçilerimiz, Alaman cemiyetinin kültürü altında ucûbe nesillere sâhib olup, onlarla da Türkiye'ye dönünce ifsât işi görmekden başka bir vazîfe icrâ edemiyeceklerdir.

Ancak, Türkiye için **«Avrupa devleti»** diyen ve bunu gururla söyliyen Süleyman Beyefendi, bu işleri nasıl idrâk eder ve nasıl tedbir tezekkür eder?..

DURUM

«AP'ye verilen her oy, MSP'ye verilmiş demektir»

İKİNCİ MC hükûmetinin programı, birincisinden farklı değildir. Önemli bir bölümü, MC'lilerin bundan önce iktidara gelirken açıkladıkları ve iki buçuk yıl içinde yerine getirmedikleri eski vaadlerden oluşmaktadır. Yenilik olarak göze çarpan hususlar daha çok MSP'nin istekleriyle ilgili gözükmektedir. Böylelikle MSP'nin, bakanlıklar konusunda olduğu gibi, programda da ülediği ödünleri alabildiği anlaşılmaktadır.

Ve şimdi bu duruma bahanalar. Ankara'daki siyasi çevrelerde şu sloganı ileri sürmektedirler: ve eğer Demirel, Erdoğan'ın bu konudaki isteklerini de kabullenmişse o zaman "AP'ye verilen her oy MSP'ye verilmiş demektir" sloganı daha da güçlü bir biçimde kanıtlanmış olacaktır.

AP'liler ise başta Süleyman Bey olmak üzere seçim zamanı şöyle diyorlardı:

«— MSP'ye verilen her oy, CHP'ye verilmiş demekdir!.»

Yekûn hattını çeker de bakarsak, bu iki hükmün netîcesi şu olur: Reyler AP'den MSP'ye, oradan da CHP'ye..!

Fakat bütün buna rağmen yani

Basın Affı...

Basın Kanununa ve sair 163. Madde gibi Cezâ Kanunlarına kalemiyle muhâlefet etmekten itham olunarak cezaevleri tıka — basa gazetecilerle doldurulmuşken, İstanbul ve Ankara'daki iki cemiyet ve onlara bağlı TRT, Türkiye'de **«Basın Bayramı»** nı büyük tantanalarla kutladı. Gazetemiz yazarlarından arkadaşımız Selâhaddin Eş'in de Paşakapısı Cezaevinde bulunduğu şu sıralarda bilindiği gibi pek çok kalem erbâbı **«ikir suçu»** sebebiyle hapishânelerde çürütülmektedir.

Diğer taraftan, Basın Bayramı vesilesiyle MHP Lideri Alpaslan Türkeş bir beyânat verdi ve, **«Basın Affı»**nın çıkarılması icâbettiğini söyledi.

• TESBİT

Sadık Özarslan

Kendimizi başkasından öğreniyoruz

Ne hikmetse bu, böyle... Bizi, bize başkaları tanıtıyor; bizi, bize başkaları anlatıyor. Kendimizi, kendimizden olanları lâyıkıyla anlayamıyoruz ve esefle kaydedelim ki; kendimizden olanları layıkıyla anlayamıyoruz ve esefle kaydedelim ki; kendimizi, yabancıların bizi tanıdığı kadar bile tanıyamıyoruz. Bunlar, birer ümidsizlik ifâdeleri değil, sâdece tesbîttir

Eserlere bakınız... Bizi, biz değil; bizi, eloğlu anlatıyor. Her bakımdan bizim olması lâzım gelen eserlerde ele alıp işlememiz gereken hemen hemen bütün mevzu'lar yabancıların tezgâhından çıkmıştır. Meselâ; açınız İslâm Ansiklopedisini... ibretle okuyunuz. Göreceksiniz ki; İslâmi mes'eleler, gayri Müslimler tarafından kaleme alınmış ve zaman zaman kıymet hükûmleri de ona göre verilmiştir. Diğer bir çok mevzular da öyledir.

Turistlere dikkat ediniz... Bizim eserlerimizi, bulamadığımız eserleri elleriyle koynuşcasına şıp diye bulabilmektedirler. Hatta: «Şurada şu vardır, burada da bu vardır.» diyerek bizi nezâketle bozanlar bile vardır...

İnsanlarımızı da nedense ya az tanıyoruz veya hiç tanımıyoruz. Yahut da bile bile tanımazlıktan geliyoruz Mes'ele ve müesseselerimize düşman bizim kadar bize düşman değil. Birbirimizle yaptığımızı düşmanlarımız yapmazlar. Şu yabancılaşmaya ve kendimizden olan herşeyden doludizgin kaçmaya bakınız ki pek çoklarının ifâdesinde Nâzım Hikmet'in yurt dışına çıkışı bir kaçış değil de «pasaportsuz gidiştir!..» Buna mukabil Sultan Vahdeddin nâmütenâhi müşkil şartlar altında vatanından ayrılışı bir hâince kaçıştır. Hâle bakın, «aşama»yı (!.) hele bir ölçün ki: Abdûlhamîd Han'ı ağıza almak bile cesaret mes'elesi sayılırken, kendisiyle müstebid diye, kızıl Sultan diye alay edilirken.. Marks'ın Lenin'e, Mao'ya, şuna ve buna «gerçek demokrat» nazariyle bakılıyor

Görülüyor ki; biz, bizi... biz, bizden yana olanı henüz hakkiyle tanımış ve değerlendirmiş değiliz. Adamımızı bize, ekseriya insaflı yabancılar, başkaları öğretiyor. Büyüklerimizi ellerden öğreniyoruz. Bir misâl olsun diye yazıyorum... Gazalî Hazretlerine bakınız. «Mekteblerde Gazalî'yi okutacaklar...» diye ter - ter tepinenler var. Gazalîler gelecek düşüncesiyle alârm çanlarını çalanlar var... Amma gelin görün ki; bizimkilerin korkup kaçtıkları İmam-ı Gazalî'yi gene Garblılar değerlendiriyor. Bizimkiler, onlardan olsun utanmıyorlar. Dr. Obermann'ı dinleyelim: «Devrinin bütün bilgilerini en üstün derecesiyle öğrenmiş ve onlara kendisini vermiş böyle bir kişiye medeniyet tarihinde rastlamak çok zordur. Gazzalî, inceleme yoluyla öğrenilebilecek herşeyi öğrenmiş bulunuyordu.» Garblı D.B. Macdonald'ın tesbîti de şöyle: «İnsan sevgisini geliştirerek şahsî araştırmaları ve fikrî çalışmaları teşvik etmek mevzuunda Gazalî'nin büyük tesiri olmuştur. Bu tesir, halâ devam etmektedir.» Bunların dışında; A.J.Wensinck, Baron Carra de Vaux gibi daha niceleri Gazalî ve onun eserleri hakkında medh ü senâlarda bulunmaktadırlar. Böylece bizim adamımızı, bizim âlimimizi başkaları övmekte; bizlere de öğretmektedir. Acıdır... Gelin, kendimize dönelim ve kaynaklarımıza başvurarak kim olduğumuzu öğrenelim; büyüklüğümüzü bilelim!

ortadoğu/dan

SAİD ŞAMİL

FİLİSTİN DÂVÂSI ve YAHÛDİLER

«Hiçbir zaman ne İngilizler ne de Amerikalılar ordularınızı harekete geçirmek sûretiyle siz yahudileri denize dökmenize imkân vermezler. O halde yok yere başınıza gâile çıkarmakta mâna yok. Siz şeklen ihtiyatta kalın. Fakat bütün imkânlarınızı kullanarak, İngilizler ve Amerikalıların yahudilere yaptıkları gibi, bize silâh ve mühimmat temin eden mütehassıslarınızı gönderin ki, müdafaa-yı nefs için halkımızı süratle techiz edebilelim. Dağlarımızı tekrar muhâriplerimize karargâh haline sokalım. İngilizler isterlerse çekilsinler, istemezlerse çekilmesinler, yahudilerin bize karşı yapacakları her saldırıya aynı şiddet ve aynı taktikle mukâbeleye kâdir olduğumuz gün, Filistinde yahudiyim diyen kimse kalmayacaktır. Böyle bir mukâbelenin Filistin halkına çok pahalıya mâl olacağını biliyoruz. Fakat başka türlü Filistin dâvası için bir hâl şekli görmüyoruz.» diyordu.

İngiliz ve Amerikan baskısından kendi hesaplarına zaten kuruntulu olan bu arap devlet ricâli için, Müftî Hazretleri'nin bu teklifi ilk vehlede çok uygun geldi. Buna ilâve askerî mütehassısların da Müftî'yi teyiden Filistin'deki arap köylülerini yahudi köylüleri gibi, tâlim ve teslihleri ve müdâfaa bakımından köyler ve şehirlerin süratle tahkimi zarûretini ileri sürdüler. Mıntıkanın icâbatına vâkıf bu halkın kendi varlıklarını müdâfaa etmeleri çok daha müessir olacağını ve hâriçten getirilecek savaşçılara kıyâsen çok daha ucuza mâl olacağını ortaya koymaları üzerine Arap Birliği Müftînin bu teklifini kabûl etti. Üstelik, kardeş arap devletlerinin gururunun siyânet ve târih muvâcehesinde alâkasını tevsîk için, arap devletlerine has ordulardan bâzı müfrezelerin Filistin hududu üzerinde bulundurulmalarının Filistinlilerin mâneviyâtını takviye edeceği ileri sürülmesi üzerine Müftî'nin bunu takdirle kabûl etmesi arap birliği âzâları tarafınfından bir taahhüt mâhiyetinde zapta alındı.

Hakikaten Âleye'de alınan bu kararlar şimdiye kadar yapılan toplantılarda ittihâz edilen kararların en müsbeti, en amelîsi ve en verimlisiydi. Müftî Hazretleri bunu hissetmiş gibi, Kahire'ye ayak basar basmaz gizli buna hazırlanıyordu. İngilizler, 2. Dünya Savaşı patlak verir vermez, arap hükümdarlarını ve cumhureislerini tarassut ettirmek sûretiyle Filistin mukâvemet hareketini felce uğratmaya muvaffak olmuşlardı. Fakat beş yıl devam eden savaş müddetince kendileri durup dinlenmemiş, yahudi icrâatına zemin hazırlamak için arap köylerinden teker teker silâh toplatmış ve arap partizan şeflerini tevkîfe yeltenmişlerdi. Bundan dolayı zindana düşmemek için bu kahramanların bir çoğu Filistin'i terk etme mecbûriyetinde kalmışlardı. Müftî'nin birâderzâdesi Abdülkadir el-Hüseynî gibi büyük şefler, Kral Abdülaziz al-Suud'un nezâretinde kalmak üzere resmen Riyad'a nakledilmişlerdi. Şimdi Müftî bunları birer birer nezdine dâvet ediyor ve gereken tâlimatı verdikten sonra gizli kanallarla Filistin'e gönderiyordu.

Vaktâ ki arap devletleri mümessilleri Aleye'de bu harekâtı desteklemeyi müştereken karara bağladılar. Bizzat Müftî Hazretleri'nin itirafından da anlaşılıyor ki «Filistin Yüksek Hey'eti» mücâhidleri bir an evvel teslih edebilmek için uçaklar vâsıtasıyle gizlice silâh getirmeyi ihmâl etmemişti. Filistinlilerin bu cansiperâne gayreti Filistin araplarının tekrar derlenip toparlanmalarına imkân veriyordu.

(Devamı var)

okuyucularımıza...

★ **Zâti Yazaroğlu/ADAPAZARI:** Abone müddetiniz 95. sayımızda son bulacaktır, merak etmeyiniz. Selâmlar..

★ **Abdullah Yazıcıoğlu/KONYA:** Okuyucu mektublarına husûsî mektub yazabilmek imkânlarından mahrumuz. Bu sebeple okuyucularımızın mektublarını bir sıra dahilinde buradan kısa kısa cevaplandırıyoruz. Abone müddetiniz 53. sayımızda bitmiştir. Yenilemeniz icâbetmektedir. Selâmlar..

★ **Ahmet Atılgan/KONYA:** Maalesef şiire fazla yer verememekteyiz. Lütfen bizi anlamaya çalışınız, selâmlar..

★ **Resûl Öksüz/AFŞİN:** Okuyucu yazılarını imkânlar dahilinde neşretmekteyiz, herhalde farkındasınızdır. Selâmlar..

★ **Hayri Şirin/SAPANCA:** Abone müddetiniz 72. sayımızda son bulmuştur. Selâmlar..

★ **Hamit Bakiler/KONYA:** Abone müddetiniz 104. sayıda bitiyor. Selâmlar...

★ **İmdat Akdal/KONYA:** Gazeteniz kesilmeyecektir, hiç merak etmeyiniz. Selâmlar..

★ **Hüseyin Yetişken/KASTAMONU:** Aboneniz 103. sayıda bitiyor. Selâmlar..

★ **Celâl Malkoç/TRABZON:** Gönderdiğiniz para 78. sayıya kadar olan borcûnuzu kapatmıştır. Selâmlar..

★ **Hasan Öztürk/NİKSAR:** Elinize fazla geçen sayıdan dolayı gösterdiğiniz hassasiyete teşekkür ederiz. Bir kardeşimize vermekle en münasibini yapmışsınız. Selâmlar...

★ **Mustafa Sucu/TOKAT:** Abone müddetiniz 119. sayıda bitecektir. Adres değişikliğiniz yapılmıştır. Selâmlar..

★ **İlhami Yılmaz/KAYSERİ:** Alâkanıza teşekkür ederiz. Eksik sayılarını postalamış bulunuyoruz. Selâmlar..

★ **Halil Arık/FATSA:** Abone müddetiniz 90. sayıda bitiyor. Eksik sayınız gönderilmiştir. Selâmlar..

★ **Nuri Tuner/GEMLİK:** Abone için 100 lira göndermelisiniz. Selâmlar..

★ **Yusuf Kurtçuoğlu/BALYA:** Madem imkânınız müsaid değil, posta çeki ile bedel ödemeniz icâbetmez. Allah selâmet versin. Selâmlar..

★ **İbrahim Cantürk/MUDURNU:** Aboneniz 117. sayımızda bitecek. Selâmlar..

★ **Kerameddin Somuncu/ÇARŞAMBA:** Sizin borcunuz bir hayli yükseldi. 27. sayıdan itibaren aboneniz bitmiş idi. Eksik sayılarınızı bildiriniz gönderelim. Bu arada abonenizi yenilemeyi lütfen ihmâl etmeyin. Selâmlar.

★ **Nizameddin Savaş/TERCAN:** Aboneniz 78. sayıda bitmiştir.. Selâmlar..

YENİDEN BASILIYOR.

İSTEME ADRESİ:

1) Sebil Yayınevi, P.K. 808 İstanbul
2) Derya Dağıtım, Bâb-ıâli cad. Nu: 52/1 Cağaloğlu - İSTANBUL

Sebil Yayınevi'nden

2 ESER DAHA..

İSLÂM YAZISINA DÂİR

Derleyen : Cüneyd EMİROĞLU
Fiyatı : 20 LİRA

İSLÂMDA İKTİSÂDÎ NİZAM

Yazan : Dr. M. ÖMER ÇAPRA
Tercüme : HÛLUSİ YAVUZ
Fiyatı : 10 LİRA

BİR CİLD DAHA ÇIKTI

GAZETEMİZ SEBİL'İN ÜÇÜNCÜ ALTI AYLIK NÜSHALARINI BİRARAYA GETİREN (2/1) NUMARALI YENİ CİLDİ HAZIRLANMIŞ BULUNMAKTADIR. 150 LİRA MUKABİLİNDE OKUYUCULARIMIZ SEBİL YAYINEVİ'NDEN TEMİN EDEBİLİRLER.

AYRICA CİLD KAPAKLARI DA OKUYUCULARIMIZIN İSTİFADESİNE SUNULMUŞTUR. BEHERİ 30 LİRADIR

POSTA İLE İSTEME ADRESİ:
SEBİL YAYINEVİ P.K. 808
İSTANBUL

YOL
OLDUR Kİ DOĞRU VARA
Selâhaddin ES

(Başlarafı Arka Kapakta)

darağacında daha bir yücelttiler. Geride kan ve zulüm bir yanda, zalimlere karşı hakkı lisan-ı hal ile dahi haykıran bir büyük îman adamının temiz hatırası diğer yanda kaldı.

Nurs'lu Bediuzzaman Said'e otuz yıldan fazla mahkemece - zindan zindan çile çektirilişinin macerası, hikâyesi de bugün Türkiye'de yeniden İslâmî bir hareketin filizlenmesine imkân hazırladı.

Dostlar tebrik ediyorlar, maddî ve manevî destek olmak istiyorlar. Mektup ve telgraflarla bu nâçiz kardeşlerinin yanlarında olduklarını haykırıyorlar. Allah cümlesinden razı olsun. Ancak şunu hatırlatmama müsaade etsinler: **Müslümanlar yeniden toparlanırken, fâkîr gibilerin tökezlemelerine lâyık olduğundan fazla alâka göstermek yerine o inanç eserlerinin yıkılış günlerinde inancımızın haysiyeti ve şerefi uğrunda o hayret-efza azim ve cehd ile verdikleri mücadele ve çektikleri acıları yüreğimizde hissetmeliyiz.** Ki, bizim nasibimize düşen zulüm, onlarınkinin yanında mikyasa dahi gelmez. Biz onların yolunun tozu olmaktan öte bir mertebede de değiliz, bundan fazla bir itibara da lâyık değiliz. Sahip olduğumuz meziyetlerle anılmak bizi mücadelemizin içinde yanlış tavırlara sürükleyebilir.

Bu düşünceler içinde bütün kardeşlerime teşekkürle, mukabil selâm, muhabbet ve hürmetlerimi takdim ederim, efendim. Sizler, dışarıda çoğunun **hürriyet** zannettiği **esaret'e, fâkir** de dışardan **esaret** zannedilen fakat Allah'a kesin teslimiyet şûuruna sahiplik halinde varlığını hissettiren gerçek hürriyete!..

Allahaısmarladık.

TASAVVUF

Nusret Tura

Zaman ve Aşk

Bu gün sizlere zaman mefhumunun taksimatından bahsedeyim ve zat âlemine oradan girelim. Gerçi hep bildiğimiz şeylerdir. Her sofrada ekmek su bulunur, fakat bunların tekerrüründen bıkmayız. Çok manalı satırlar vardır ki; tekrarından başka neş'eler doğmaktadır. Mademki sevgililer sevgilisi «O her an bir şeindedir» buyurdu, o halde aynı varlığın görüş açısı itibariyle hayret verecek derecede sonsuz cepheleri vardır. Fakat hak ve hakikât daima birdir. Sular denizden peyda olur, gene denize dökülürler.

Camilerde bulunan âvizelerin birisini alın etrafına toplanın; bakan herkes kendisini orada bulur ve görür.

Dört duvarı ayna olan bir odaya girin, ortadan durup etrafa bakın, dört tane siz varsanız. Esasında siz birsiniz fakat köşelerdeki aynaları ayıran çizgiler sizin adedinizi arttırır. Bir tanesine bir celâl taşı atıp çatlatınız. Meselâ binbir adet kırıktan görünen gene sizsiniz. Odanın dışında kalanlar bir şey görmez. Aynasız odanın duvarlarından da bir şey görünmez. Sözün bu kadarı bile tasavvuf neşesi ile izah edilse kocaman bir kitap olur.

Şimdi gelelim zamanın izahına; Zamanın en küçüklerini bırakalım.

Dakika, saat, gün, hafta, ay, yıl, deniz kullanılan bunlardır. Bir de asır vardır, yüz yıldır. Birde «dehir» vardır ki yüz asırdır. Şimdi dehir hayatı yaşadığımızı idrak ederek hayatımızın içine alalım. Öyle bir dehir günleri vardır ki, nefhalarla doludur. Onları idrâk süzgecinden, gönül âleminden geçirin, kaçırmayın diye bir emir hatırıma geldi. Bu gelen, geçen, giden ve Kendimi ona kaptırdım, onun akışıyle daire gibi dönen nuranî bir devirdir. fırıl fırıl dönüyorum. Denizin bulut, bulutun yağmur, yağmurun nehir, nehirin yine deniz olduğunu düşündüm. Yağmurun kar olduğu gibi sularında en geç dere, ırmak, nehir nâmeleri altında denize iltihak edebileceği tabiidir.

Bu defa dehrin farkında değilim. Binlerce dehir geçse evvelin evvelini, âhırın âhırını idrâk ederseniz namazdaki tesbihler gibi bir daire çizmiş olursunuz, sizin vücudunuz imâmedir. Bu sonsuz âlemin akıl idrâk edemiyeceğinden gönüle geçelim. İşte Mısrî Niyazi hazretlerinin bir çok zaman evvel yaşadığı zevkli bir âleme ulaşmış oluruz. O bu devrede «An-ı dâimem, ben doğmazam, ben ölmezem Abd-i mazham, ben tasarruf bilmezem» diyerek bizi ikaz ediyordu.

Görüyorsunuz ya sözlerim alfebedeki 28 harfden dışarı değil.

Bir hazretin dediği gibi birisi istedi, birisi söyledi kalem yazdı.

İşte Hurafat-ı İlâhiye olan büyük Peygamberlerin, büyük ümmetlerin hayat vakasındaki hikmeti vücutları (Esasen onların da büyükleri 28'i bulmaktadır.) Fakat, harflerin arasındaki o «mim» harfi yokmu? benim canımı veren de alanda, neş'eden, neş'eye koşturan da odur.

Hazreti Mevlânanın bir sözü hatırıma geldi.

«Ey Sevgilim, şu neş'eli yem yeşil bahar günü her yerden hayat fışkırırken bile gözlerim seni arar. Eğer seni buldu ve gördü isem, senden başkasına bakamam. Eğer bulamadı ve göremediysem, gene senin vechini arar. Her yerden onun ok gibi nazarları vücudumu deler de, gönlümü okşar.»

İnsan hilkatin bir nüktesidir. Onun gönül kitabını okumak ilmi herkese verilmemiştir. O kitabı okuyamıyana, yazamıyana âlim denmez, okur yazar denmez.

Ben, beni anlayan gözlerle gönlüme bakmasını bilenin kölesiyim. Gönlümdeki şifreleri çözenin kuluyum. Her zevkin az çok bir ifade tarzı vardır. Vicdan zevkinin sahibinin sözü hecesizdir.

Bilmeli ki zevkin kemali ölümdür. Ne çare ki, bu âşıktan da zevkini sorarsanız, cevap alamazsınız. Çünkü ölmüştür. Zat âleminde kendindengeçmiş, O olmuştur. Köyler, çiftlikler hattâ şehirler benim olsa, ben kendimin olmadıktan sonra, hiç bir şeyim yok demektir. Yıllarca herkesin aradığı yine kendisindedir. Kindisinde gizli bulunan bir tek ilim noktasıdır. Bunu bilmeyene nasıl olur da âlim denir?

Kâinatı yaratan içten ve dıştan kaplayan aşk vücuda getirdiği eserden uzak ve ayrı olabilir mi? Bu yayılışı idrak eden insan, aşk ile mâşuk arasında perde tanımaz. Varsa; yıkar ve yakar. Aşık bir vücutla mukayyet değildir. İnhisarda da değildir. Yayılma kabiliyeti sonsuzdur.

Cilâların şiddetinden aynalaşmış gönüller vardır ki, onlar sultane aşkın mutlak hüviyetini gammazlar. Oraya bakanlar, aşkın saf olan cemâlini görürler. Halbuki gördükleri, yine kendi saf cemalleridir.

Kâinat kitabının bazı satırlarını hoşumuza gitmediği için çıkarmak bir netice vermediği gibi, 2 minare arasındaki mahya ampullerinin bir kaçı çıkarılınca da yazı müşkülatla okunur.

Bazı hayvanları zehirli, yırtıcı, pis... diye beğenmeyiz. Bazı insanları cahil, çirkin, aptal... diye görmek istemeyiz. Bunları ve bunun gibileri hikmet kitabından silmeğe kalkarsak noksan kalan kitaptan hayır gelmez. Çünkü kelimeler çok azalmıştır. İşte bunları; manalarını inceleyerek okumamız lâzımdır. Esasen «gönül kitabını oku» emri, bütün mütalâaların özüdür. Gönlü; beşeriyet, benlik, ihtiras, iptilâ... çamurlariyle sıvarsak aynalığı kalmaz.

Fakir para aldığı eli, Hakkın eli farzederek öperse, o cahil de olsa âlimlerin çoğundan üstündür.

Eğer ilim dünyasının dış ve iç âlemlerinden geçip de gönül kuyusunu bulmazsa ona ilim denmez. Dalkavukluk ve hava-ü heves derler.

İnsan, hayvanî huylarını frenlemesini bilmezse tekâmül etmesine hayli zaman var demektir. Cehlimizi bilip de nefis mücadelesine girişmiş olsak epeyce yol almış oluruz. Şu halde, hayvanî huylarımızı islah etmedikçe insanlığımızın ve ilmimizin kıymeti yoktur insan olan değerli sözleri, nasihatleri kolay kolay unutmamalıdır. Dimağdan değil, gönülden bile kazımamalıdır.

Ilık iklimlerde yaz ve kış taravetini, yeşilliğini muhafaza eden ağaçlar gibi idrâk ve huzur neş'esinden ayrılmayan insan; ne kabiliyetli ne olgun bir insandır!. Taşlarla topraklarla nebatlarla hayvanlarla müşterek olduğumuz huylar vardır. Zatî ilim irade, tefekkür âşk, insana mahsus sıfatlardır.dır.

İncir, üzüm, zeytin, dut, karpuz... gibi her meyvanın iç ve dış itibariyle vahdeti ve kasreti aşıkâr eden ve gizleyen bir kitap halleri vardır. İsterseniz bu hikmet kitabından bir kaç söz daha edeyim: Türkler dedikodu, Acemler güftü gû, Araplar kı'l-ü kaal derler. Ama bunlar tatlı dedikodulardır. Gönüllerden doğar, gönüllerde yaşar fakat ölmezler. Bir saksı çiçeğini odanızın kapısına yüzünü çevirterek masanın üzerine koyarsanız bir kaç zaman sonra güneş gelen pencereye doğru eğildiğini görürsünüz. Biz niçin hak ve hakikat güneşinin olduğu tarafa eğilmiyelim?

Merkezi âlem, nokta-i mihrâk, menbaı ilm-ü feyz, gizli olan hikmet hazinesinin kitabı gönüldedir.

Bir tek şeftali çekirdeğini toprağa gömseniz. Birkaç ay toprak altında kalarak sıkıntılı devreler geçiren o dane, nihayet ortasından çatlar. «Allahım bana da nurunu göster, beni bu karanlık diyardan kurtar!» der ve için, için ağlar.. Siz de ana rahminde böyle demediniz mi idi?

Rabbim, aman diyenlerin imdadına derhal erişir, esbabını halkeder.!

KOÇALLAR TİCARET KOLL. ŞTİ.

Bütün Müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübarek Berâet Kandilini tebrik eder, sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz.

MERKEZ :
Unkapanı, Yeni Gıda Sitesi 11 ci Sok. No. 155 - 156
Telefon : 26 87 12 - 22 55 77

HACI ABDURRAHMAN BEŞİKÇİ MAHDUMLARI KİTABEVİ

Bütün Müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin mübarek Berâet Kandilini tebrik eder, sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz.

Çarşıcamii Karşısı No: 13

Tel. : 1512 - 2718'den TRABZON

İslâm yazısı'na dair

HÜSN-İ HATT

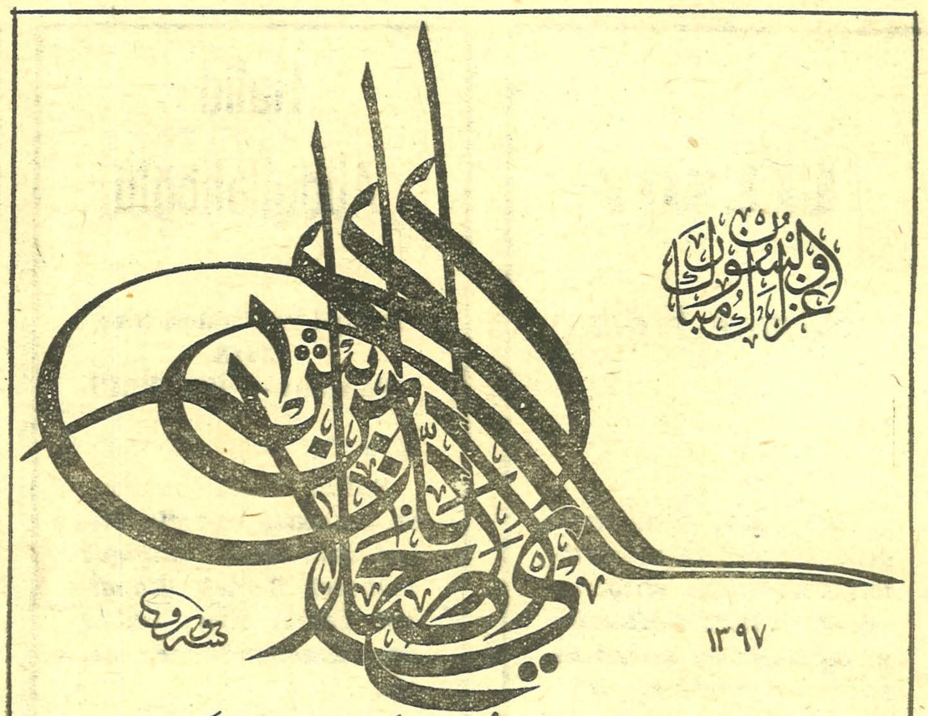

★ Genç istidat Yusuf Ergün Bey'in *«Gazan mübârek olsun, ey Selâhaddin Eş!»* ibâresinden yaptığı bir tuğra!..

6

MUSTAFA FATİH

Mevzûun bu noktasında bazı me'nazları olduğu gibi aktarmak herhalde faideden âri değildir. Çünkü, İslâm Yazısı'nın menşei ile alâkalı olarak pek çok garblı ilim adamının da araştırmaları bulunmaktadır. Hemen ilâve etmeliyiz ki, bunlar, mes'eleye eğilirken «İslâm Yazısı» değil de «Arab Yazısı» demişlerdir. Bunu onların tabii tavırları olarak kabûl etmek gerekir, nitekim, Batılıların «İslâm Medeniyetine» bakışları da dâima ayni şekilde olmuştur.

Bernard Lewis yazıyor:

«Kuzeyde «Arab» kelimesini ilk defa olarak kaydeden Namâra kitâbesi Milâdın dördüncü asrının başlarına âiddir. Bu kitâbe sonradan klâsik Arapça halini almış olan Kuzey Arab dilinde yazılmış en eski kitâbedir.» (1)

Yine Fransız ilim adamlarından Prof. Regis Blachere Kur'an-ı Kerim'in Fransızca tercümesinin takdimini yapmıştır. Orada yazı bahsine de temasla şunları söylüyor:

«Altıncı asrın başlarında Kuzey Arabistan, üç asır önce Petra Nebatîleri tarafından kullanılan işlek bir yazıdan alınmış bir alfabeye sahibti. Bu yazı tarzı maâlesef bize normal ve tabii şekliyle değil Rühban yazısı şeklinde yazılmış iki kitâbe ile intikal etmiştir. Mâbedlere konulmuş bu kitâbelerin Yunan, Süryanî ve Arab dillerinde yazılmış olanı Halep civarındaki Zebed'dedir. Târihleri 512'dir. Yunanca ve Arapça yazılmış olan ikincisi ise Şam'ın güneydoğusundaki Harran'dadır ve bunun târihi de 568'dir.

Taş ustalarının elinden çıkan bu sert ve köşeli yazı, daha sonra Irak'da çıkacak ve gelişecek olan Kûfî yazısını noktası noktasına andırmaktadır.. Bu kusurlu bir yazıdır. Yani sessizlerle «î» ve «û» gibi uzun sesleri ve çok kere de uzun «â» sesini ifade edebilmekteyse de, bunların kısa seslilerini kat'iyyen verememektedir.

Üstelik, bu kifayetsizliğin ayrı bir neticesi olarak aynı şekilde bulunan bâzı harfler de muhtelif sessizleri temsil etmektedir. Meselâ kelime başlarında aynı olan bir şekil hem «b», hem «t», hem «th», hem «n» ve hem de «y» seslerini vermektedir.

Her halde bu usûlün Batı Arabistan'da, yâni Altıncı asrın son çeyreğinde Hz. Muhammed'in dünyâya geleceği sıralarda Mekke şehrinde de bilinmesi icâb eder. Ne kadar kusurlu olursa olsun, bu yazı sistemi, o ticâret şehrinin tüccar ve tefecilerine yeterli olduğu gibi, Mekke çevresinin mal—mülk sahiplerine de kâfi geliyordu. Netice olarak, eldeki vâsıta iptidâî olmakla birlikte, kullanılmış olduğu belirli işleri yapmaya kâfiydi. Bu işler de hesap tutmak, alacakları kaydetmek, değişik mukâveleler yapmak ve gayet kısa mektublar yazmak gibi işlerdi.» (2)

Clement Huart ise şunları yazıyor:

«İslâm Dini'ne giren bütün kavimlere kendini kabûl ettirmiş olan ve bugün yalnız Arapça'nın değil, aynı zamanda, Acemcenin Türkçenin, Hintçenin, Malezya ve Berberî dillerinin de seslerini ifâde etmekte olan Arab Yazısı, Tedmür ve eski Süryâni santrancîlî yazılarının da mensubu olduğu ortak menşe'den doğmuş olan Nebâti Yazısı'ndan çıkmıştır. Payitahtları Vâdi-Musa'daki Petra şehrinde bulunan Ârâmî krallarının kabûl etmiş oldukları bu Nebatî yazısı onlarla birlikte Kuzey Arabistan'a girmişti. Bugün bilinen en eski iki Arab kitâbesi, yani Zebed ve Suriye'nin merkez sahasındaki Harran kitâbelerinin sûretlerini çıkarmak için bu yazı işte oralarda aranmıştır.» (3)

Ernest Rénan isimli meşhûr ateist ve İslâm düşmanı feylesof ise, «Arabların alfabelerinin mûcidi olarak Murâmir» adındaki evsânevî şahsiyeti ileri sürdüklerini bildirmekte ve yine «Arabların, alfabelerinin menşeini Enbâr mektebine bağlamakta hemfikir» olduklarını kaydetmektedir. (4)

Renan ayrıca, İslâm'dan evvel Arabların büyük kısmının okuyup yazma bildiğini de iddia etmektedir. Hattâ ona göre, M. Sprenger, bâzı kitabların Arab'çaya tercüme edildiğini isbat cihetinde kat'î deliller elde etmiştir. (5)

Ancak Renan eserinin takibeden sahifelerinde şöyle bir kanaati de izhardan geri kalmamaktadır.

«Her ne olursa olsun, şurası muhakkaktır ki, Eski Arab yazısında iki noksan vardı. Bunlardan biri uzun zaman kullanıla kullanıla aşınmış bir yazı olması, biri de kendisi için icâd edilmiş olmadığı bir dile tatbik edilmesiydi.

Bu alfabe bir taraftan kendisini benimsememiş olan dilin husûsiyetlerini kifâyetsiz bir şekilde ifâde ediyor ve bir taraftan da, birçok harfler şeklen birbirini andırdığı için hep birbirine karışıyordu.

İşte bundan dolayı, ilk alfabenin kifâyetsizliğini izâle için (İslâm'dan sonra) iki türlü ilâve yapılması lüzumu hâsıl oldu:

a) Aynı şekilde bulunan harfleri birbirinden ayırdedebilmek üzere noktalar tertib olundu,

b) Yerine göre değişen sesli harflerle bazı telâffuz husûsiyetlerini belirtmek için harekeleme usûlü kabul edildi.» (6)

Daha evvel Clement Huart'ın görüşlerini aktardığımız, gerçekte 25 ilim adamının müşterek eseri olan «Notice sur les caracteres etrangers anciens et modernes»in «Ecriture sudarabique» bahsini yazan Marcel Cohen, menşe yazılarının şekillerini tek tek karşılaştırmaya kadar inen bir araştırma yapmıştır. Ona göre «Kuzey-Arabistan yazısı bir Sâmî yazısıdır. Arabistan'a hangi târihte ve ne şekilde yayılmış olduğu bilinmemektedir. Harflerin şekilleri ne Fenike yazısına, ne de Ârâmî yazısına uymaktadır.

Hiçbir Sâmî alfabesinde, Kuzey Arabistan alfabesinde olduğu kadar sessiz harf yoktur, çünki, sayısı 29'dur. Kuzeyin Sâmi yazılarında mevcud olmayan bütün Arab sessizlerinin Güney'de birer karşılığı vardır. Fazla olarak Güney Arabçasında zıd olarak, tıpkı İbranicede olduğu gibi iki türlü «S» vardır.

Klâsik Arabçada olduğu gibi, Güney Arabça'da da alfabenin menşei olan kuzey memleketlerinde mevcud olmayan sesler için bazı yeni harfler icad edilmiştir.

Güney lehçesi hareke işaretleriyle yetinmemiş ve yenilenme karşısında hiç bir tereddüt göstermeyerek yeni ihtiyaçlar için eski harflerin şekillerini bile değiştirmiştir.» (7)

SEVGİLİ MÜŞTERİLERİMİZİN VE ÂLEM-İ İSLAMIN
İDRÂK EYLEDİĞİMİZ
MÜBÂREK «BERÂET KANDİLLERİ» Nİ
TEBRİK EDER,
CENAB-I HAKDAN SIHHAT VE
SELÂMETLER NİYAZ EDERİZ.

Sebil MATBAACILIK ve TİCARET

---

(1) Bernard Lewis, Les Arabes dans l'histoire, 1958 Paris, sh. 10., Lewis, Arab kelimesine ilk tesâdüf edilen yer için yazdığı bu satırlarla, Milâdî 4. asırda, çok çok İslâm'dan 150 sene evvel, henüz bir Arab yazısı olmadığını da teyid etmektedir.

(2) Prof. Regis Blachere, Introduction au Coran, 1959 Paris, sh. 4.

(3) Clement Huart, Notice sur les carecteres etrangers anciens et modernes, 1927 Paris, sh. 103., «Ecriture arabe» bahsi.

(4) Ernest Renan, Histoire generale et systeme compare des langues semitiques, 1878 Paris, sh. 351, 354.

(5) Ernest Renan, a.g.e., sh. 352

(6) Ernest Renan, a.g.e., sh. 370

(7) Marcel Cohen, a.g.e., sh. 84-85

ULUSOY

Sümer Yığcı

Bütün Müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin idrak ettiğimiz mübarek Berâet Kandilini tebrik eder, sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz.

Halid Abdullahoğlu

Dolapdere Caddesi Nu : 134/A
Pangaltı — İSTANBUL

Bütün Müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin idrak ettiğimiz mübarek Berâet Kandilini tebrik eder, sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz.

Bakoğlu Matbaası

Evkaf Sok. Nu: 16
Tel : 26 54 72
Çemberlitaş - İSTANBUL

Bütün Müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin idrak ettiğimiz mübarek Berâet Kandilini tebrik eder, sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz.

Şadol Boya Sanâyii

Kemal Şadoğlu

Fermeneciler Caddesi
Nu : 76-78
İSTANBUL

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin idrâk eylediğimiz mübarek Berâet Kandilini tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz.

Oto Mazot

Pangaltı Dolapdere
Caddesi No: 178-180
İSTANBUL

Geçmiş mübârek Berâet kandilinizi tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

Ak Yıldız
MENSUCAT
KİLİM ve BATTANİYELERİ
AHMET AKYILDIZ
MAĞAZA : Çakmakçılar, Tarakçılar Cad.
Büyük Ticaret Han No. 7 İSTANBUL
TEL : 28 35 28

Geçmiş mübârek Berâet kandilinizi tebrik ederiz.

Miraç Demir Hırdavat Koll. Şti.

AHMED Pekdamar
MUHSİN KALAYCI
ABDÜLKADİR DEMİRÖZ

Tahtakale Cad. No: 90
İSTANBUL
Tel: 26 79 37 — 27 99 51

Geçmiş mübârek Berâet kandilinizi tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

Hilâl Mobilya

Hüseyin KİLECİ

Fevzipaşa Cad. Nu: 80/A
Tel : 21 61 89 Yavuzselim — Fatih/İST.

Geçmiş mübârek Berâet kandilinizi tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

ALPTEKİN KONFEKSİYON
ELBİSE
PARDESÜ
İMAL ve TOPTAN
OSMAN ALPTEKİN
Çakmakçılar Yokusu
Tarakçılar Cad. No.25
Telefon: 27 53 52 İST.

Geçmiş mübârek Berâet kandilinizi tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

AYDINLI
Kavurmacı Kardeşler

Manifatura-Konfeksiyon
Fevzipaşa Cad. Nu: 85
Fatih-İSTANBUL
Tel: 21 32 28 - 23 65 21

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin idrâk eylediğimiz mübarek Berâet Kandilini tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz.

lifsan

HİDROLİK SANAYİİ KOLL. ŞTİ.
TRAKTÖR RÖMORKLARINDA ve KAMYON LİFTLERİNDE GÜVENEREK KULLANABİLECEĞİNİZ İMALATLARIMIZLA MÜŞTERİLERİMİZİN EMRİNDEYİZ

Geçmiş mübârek Berâet kandilinizi tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

Sanayi Mah. Sultan Selim
Cad. Uçar Sok. No 1
Tel: 64 03 14-64 03 38
4. Levent/İSTANBUL

DİLDARLAR

Yapı ve Sıhhî Tesisat Malzemeleri

Tersâne Cad. Nu: 29
Tel: 43 62 50 Karaköy - İST.

Müslüman kardeşlerimizin ve müşterilerimizin idrâk eylediğimiz mübarek Berâet Kandillerini tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz.

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin idrâk eylediğimiz mübarek Berâet Kandilini tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz.

Sebil Yayınevi

Bütün Müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin idrak ettiğimiz mübarek Berâet Kandilini tebrik eder, sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz.

UKAZ
DAĞITIM

UĞUR Tekstil

Sultanhamam Vasıf Çınar Cad. Nu: 117 İSTANBUL
Tel : 22 70 94 — 27 00 63

Geçmiş mübârek Berâet kandilinizi tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

Zarif İLHAN Çorapları

Yeşildirek Macuncu Sk. Macuncu Han Nu: 1
Tel : 27 55 76 İSTANBUL

Geçmiş mübârek Berâet kandilinizi tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

GERÇEK *Demir-Hırdavat*

Yahya ve Rahmi BİLGİN

Prof. Cemil Bilsel Cad. 3
Kapılı Selâmet Han Nu: 107
Eminönü-İST. Tel: 28 36 08

Geçmiş mübârek Berâet kandilinizi tebrik ederiz.

İsmail Hakkı Demircan

Bilumum İnşaat Malzemesi
Depo: Kasımpaşa İskele Cad. Nu: 7 Tel: 49 86 94
İSTANBUL

Geçmiş mübârek Berâet kandilinizi tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyâz ederiz.

HİSAR mensucat
Döşemelik ve Perdelik kadife sanayii ve ticareti a.ş.

İ.M.Ç. 5 Blok No: 5302
Unkapanı

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin idrâk eylediğimiz mübarek Berâet Kandilini tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz.

TUĞLU

BATTANİYELERİ
İmalât ve Toptan Satışı
Çakmakçılar Yokuşu
Büyük Yeni Han zemin kat nu: 3 Tel: 22 42 61
İSTANBUL

Bütün müslümanların; dost, akraba ve müşterilerimizin idrâk eylediğimiz mübarek Berâet Kandilini tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz.

ENDER Çikolata

İstanbul Tahmis Sokak Nu. 15
Tel : 22 76 18 - 27 40 40

İdrâk eylediğimiz mübârek Berâet Kandili'nizi tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz

AL Koll. Şti..

Yeni Gıda Çarşısı 20. Sk. 262 - 263 - 264
Unkapanı - İstanbul
Tel : 22 97 69 - 22 89 33

İdrâk eylediğimiz mübârek Berâet Kandili'nizi tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz

BİRADLI *Rostfrei*

Süleymaniye Siyavuşpaşa Sk. Melek İşhanı Nu: 57
İSTANBUL

İdrâk eylediğimiz mübârek Berâet Kandili'nizi tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz

KAMER *Çorap Fabrikası*

Yeşildirek, Tarakçı Cafer Ağa Sk. Emekli Han Nu: 10
TEL: 26 59 85 İSTANBUL

İdrâk eylediğimiz mübârek Berâet Kandili'nizi tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz

CİHAN Manifatura

Sultanhamam
Fincancılar Nu: 6
Tel: 22 28 44 - 22 35 78
İSTANBUL

İdrâk eylediğimiz mübârek Berâet Kandili'nizi tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz

BEŞ - ELLER
DAHİLİ TİCARET
AHMET HACIOĞLU ve ORTAKLARI
TOPTAN KONSERVE, BAKKALİYE ve KIRTASİYE
Yeni Gıda Sitesi 2. Sokak, Nu: 34
UNKAPANI - İSTANBUL
Telefon: 22 51 05

İdrâk eylediğimiz mübârek Berâet Kandili'nizi tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz

Bahçeli Şark Emlâk

Gülbey ÖCALAN
Bekir ŞİŞMAN
Aksaray Ordu Cad. Aksaray İşhanı Kat: 3 Tel: 22 29 21

İdrâk eylediğimiz mübârek Berâet Kandili'nizi tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz

Yahya Kıgılı

Sultanhamam
İSTANBUL

İdrâk eylediğimiz mübârek Berâet Kandili'nizi tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz

BULUŞ
Aliminyum Çaydanlık ve Mutfak Eşyaları

Süleymaniye Şamdancı Sk. Nu: 6 Tel : 26 29 48
İSTANBUL

İdrâk eylediğimiz mübârek Berâet Kandili'nizi tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz

ARTEKS Çorap Sanâyi

Yeşildirek Necip Efendi Sk. İyibilek Han Kat: 2
Tel : 26 68 37 İSTANBUL

İdrâk eylediğimiz mübârek Berâet Kandili'nizi tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz

E C E
Pres Döküm Sanâyi

Arap Câmi Avlu İçi
Köksal Han Nu: 15
Tel :45 96 38
Karaköy - İSTANBUL

İdrâk eylediğimiz mübârek Berâet Kandili'nizi tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz

İSTANBUL Mefruşat

Mustafa AKDEMİR
Rızapaşa Yokuşu Nu: 27
Tel: 22 03 82 - 26 51 14
İSTANBUL

İdrâk eylediğimiz mübârek Berâet Kandili'nizi tebrik eder sıhhat ve selâmetler niyaz ederiz

YOL
OLDUR Kİ DOĞRU YARA
Selahaddin EŞ

163'ün pençesinde cezaevinde 6' ncı hafta

Zindandan selâm...

Batıcı düzen'in dışardakilere tanıdığı hürriyet nedir ki, içerde esir olmanın üzüntüsü dışarda esir olmaktan daha elem verici olsun? Dışardakilerin sadece muhafızlarını seçmek hürriyetinden ibaret ve yanlış demokrasinin bin bir bağı ile bağlı olmalarının yanında içerdekilere sadece bu hakkı tanımamaktan ibaret bir farklılık ne derece elem verici telâkki olunabilir?

Zindandaki çile devrimiz, pişme veya ihtisas dönemimiz devam ederken, kardeşlerimizin en mahzun insanı dahi sürura garkeden riyâsız alakâlarına samimî tebriklerini, iltifatlarını belirttikleri ziyaretlerine, mektuplarına, telgraflarına muhatab oldum. Bu sıcak ve samimi alâkaya, ihlâs dolu olduğuna inandığım tezahürata lâyık olamamaktan ve nefsime gurur gelebileceğinden endişe ederim.

(Bu arada, bizzat hususi cevap isteyen mektup sahiplerine arzuları istikametinde mukabelede bulunamamaktan üzüntü duyduğumu ifade etmeliyim.)

**

Fâkîr, bir müslüman'ın zindandaki halini anlatmak istediğim her zaman laik düzenin en büyük şehîdlerinden İskilipli Âtıf Efendi hatırıma gelir. Ve, «**Suyu Arayan - fakat bulamayan - adam**» müteveffa Şevket Süreyya'nın İstiklal Mahkemesi hatıraları...

Mezkûr zat, Turancılık idealleriyle çıktığı yolculukta Rusya'daki bolşevik ihtilâli'nin ilk yıllarının içine düşen ve nice yıkılışlardan ve istihalelerden sonra Anadolu'ya döner, bir bolşevik olarak.. Onu Ankara İstiklâl Mahkemesi huzuruna çıkarırlar. Ankara İstiklâl Mahkemesi Hacıbayram Türbe ve Camiine giden sokak üzerinde bir binada kuruludur. Mahkeme üyelerinden birisi başında kalpak olduğu halde, başında hasır şapka bulunan bir genç gazetecinin yakasına sarılmış, tartaklayıp tepinip duruyor ve bir tekmeyle genci merdivenlerden aşağı yuvarlıyordu:

«— Nedir bu kepazelik? Bu şapka da ne oluyor? Baban da mı şapka giyerdi? Anandan mı şapkalı doğdun?»

Henüz **şapka kanunu** çıkmamıştır..

Suyu Arayan Adam'ın koğuş arkadaşlarından birisi merhum Ahmet Hamdi (Akseki) dir. Ahmed Hamdi Efendi şöyle anlatır.

«Daimi güleç bir yüzü vardı. Sanki kendi evinde, kendi insanları arasındaymış gibi sakin ve müsterih idi. Bizimle çocukları, kardeşleri, yakınları gibi meşgul olmak isterdi.

Bir gece geç vakit onunla, bir kaç mumu bir arada yakarak bunların alevi üzerinde bir cezve kahve pişirmeye çalıştığımızı hatırlıyorum. Kendini bu işe o kadar vermişti ve bundan o kadar temiz bir çocuk neşesi duyuyordu. Bir insanın bu kadar pürüzsüz sevinebilmesi için onun ruh yapısının her halde başka türlü malzeme ile işlenmesi lâzımdır diye düşünmüşümdür. Bazı günlerin belirli bir saatinde, penceremizin baktığı Boşnak Mahallesinin dar bir sokağının başında eşiyle çocukları görünürlerdi. Aradaki mesafe oldukça uzaktı. Onlar göründükleri zaman, biz hepimiz bir şeylerle meşgul olmaya çalışırdık. O'nu hicran ve aradaki mesafeler olsa da, çocuklarıyla başbaşa bırakmak isterdik. Gerçi kalbten gelen gözyaşları utanılacak şeyler değildi. Fakat ne de olsa ağlayış, insanın kendi maddesiyle iç âlemi arasında gizli bir yakarıştır ve öyle kalmalıdır. Fakat o böyle anlarda her birimizi kollarımızdan çeker, omuzlarımızdan kucaklar, oda penceresinin kenarına sürüklerdi. Eşine ve çocuklarına uzaktan bizleri, sanki huzur ve sükûnunun birer şahidi gibi gösterirdi. Sanki hepimiz iyi ve mutluymuşuz gibi, o gibi anlarda biz hepimiz, kol kola ve omuz omuza, pürüzsüz bir iç rahatlığı ile güler, gülümser ve karşı duvarın dibinde, kederden ve uykusuzluktan nasıl bitkin büzülen çarşaflı kadın ve çocuklara ümid ve kalb rahatlığı vermeye çalışırdık.»

Aradan zaman geçmiştir, her gün yeni bir inkılab icad olunur. Ama henüz tarih **hicrî ve rumî'dir,** değiştirmemişlerdir. Şevket Süreyya müdafaası arasında «1923» tarihini kullanır, meşhur kasap reis Kel Ali haykırır:

— 1923 ne demek? 1923 de ne oluyormuş? Babalarımız da bu tarihi mi kullanırdı? Bizim tarihimize ne olmuş ki? Bunları nereden çıkarıyorsunuz?

Sonra müdafaa esnasında bir de inkılâp kelimesi geçer. Kel Ali, yine kükrer ve:

«— İnkılâp mı? Bu ne mûgalâta? İnkılâp bitti! Bu memleket inkılâbını bitirdi! Artık yapacak inkılâp yok! Ne demek inkılâp? Hepsi hayal, hepsi saçma!» diye haykırır, böğürürcesine.. Halbuki, **İnkılâplar, o «hepsi saçma» olan** inkılâplar arka arkaya imâl ve icad ediliver-

mektedir, her gün... Ve **Şapka İktisadi Kanunu** da o günlerde çıka-gelir!

İstiklâl Mahkemelerinin birer-birer ipe gönderdiği mazlumlar için hücresinin köşesinde bir maşrapa suyla abdest alıp, tekbir getiren, ruhlarının bedenlerinden sükûnetle ayrılması ve ruhların İman istikametinden ayrılmaması için dua eden bir büyük zat daha vardır zindanda. Bu, büyük şehîd Âtıf Efendi'dir. (ki şehadeti, inkılâpcıların zulmünün timsalidir.)

Suyu bulamayan Adam, hatıralarında bize bir çarpıcı tablo daha çizer. Çünkü, başına şapka geçiren gazeteciyi bu suçu yüzünden tekmeleyip merdivenlerden yuvarlıyan İstiklâl Mahkemesi hâkiminin başında şimdi şapka vardır. Ve başında **Müslüman serpuşu olan sarık** bulunan bir zata karşı, Atıf Efendi'ye karşı kuduz köpekler gibi saldırmakta, ağzından köpükler saçmaktadır. Çünkü bir an önce verdiği idam kararına rağmen henüz hıncını alamamış hırsını dindirememiştir. Suyu arayan adam'dan takip edelim bu kanlı tabloyu..

«...Bir aralık üst sahanlığın başında aynı iri yapılı üye göründü. Fakat şimdi başında bir hasır şapka vardı. Mahkeme salonundan çıkarılan bir hükümlü grubunun merdivenlerinden indirilmesine nezaret ediyor, bir sıra emirler veriyordu. Hükûmlüler arasında sarıklı bir müderris göze çarpıyordu. Müderris (Hoca)'ın **başında fes ve sarık vardı. Cübbesi ve kıyafeti temizdi. Suçu o sıralarda yayınlanan Şapka Kanununa muhalefet etmekti. Fakat bu suç bir takım ithamlarla da karışınca mahkemeden EN AĞIR HÜKM'ü yemişti. Artık son saatlerini yaşıyordu.**

Hocanın (ki, Fatih müderrislerinden Âtıf Hoca'dır) **yüzü sâkin idi. Metanetini muhafaza ediyordu. Yalnız dudakları kımıldıyor ve galiba dua okuyordu. Fakat eskiden kalpaklı ve şimdi hasır şapkalı zat, bu hükümle de kanmamış gibiydi. Bağırıyor. çağırıyordu. Acaba Hocayı bir mı diye bekledim. Fakat olmadı. Müderris, bu tekmeyle merdivenlerden aşağı yuvarlıyacak sözler kendisine değilmiş gibi bekledi. Sonra sağanak geçince yürüdü. Muhafızların arasında merdivenlerden indi. Önümüzden geçerken dudakları gene kımıldıyordu.»**

Ve sonra modern firavunların cellâtları kendilerini daha bir alçaltmak için Âtıf Hoca'yı

(Devamı 11. Sayfamızda)

Sebil

herşey hak için
Haftalık tarafsız, siyâsî edebî tarihî gazete
Yıl: 2 SAYI: 84 BEŞ LİRA
Sâhib ve Başyazarı: KADİR MISIROĞLU

İDAREHÂNE: Vilâyet Hanı Kat: 3
Nu: 204 - 207 — İstanbul Tel: 26 38 96
ABONE: Yıllık 200 TL. 6 aylık 100 TL.
Posta Çeki Numarası: 97446
Dizgi: Sebil Mat. Baskı: Fazilet Mat.

سبيل
الكل في سبيل الحق
Sebil
herşey hak için

Sebil

Everything
Devoted to the Truth (HAQQ)
An independent Muslim, Historical,
Political and Literary Weekly
P.O. BOX 808 İstanbul /TURKEY
Representative of Germany
A. RÜŞTÜ BANAZ — HASAN DAMAR
33 Braunschweig Ekbert Str. 24
Postscheckonto Nr. 37938 — 300 Hannover
Phone: 0531 - 85033